

Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA

NA ŚRODOWISKO

USTALEŃ

ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY PRABUTY

Autor opracowania: mgr inż. Marta Wiśniewska

Marta Wiśniewska

Grudziądz, LUTY 2023 r.

Spis treści:

1.	WSTĘP I ASPEKTY PRAWNE SPORZĄDZANIA PROGNOZY	4
1.1.	Cel i przedmiot sporządzenia projektu zmiany studium.....	4
2.	STAN ISTNIEJĄCY ŚRODOWISKA.	8
2.1.	Położenie i morfologia terenu.....	9
2.2.	Budowa geologiczna i zasoby naturalne	10
2.3.	Gleby.....	13
2.4.	Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.....	13
2.5.	Klimat	14
2.6.	Warunki wodne i ich jakość.	14
2.7.	Flora i fauna.....	15
3.	ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINY	16
3.1.	Zagrożenie powodziowe	16
3.2.	Antropogeniczne zagrożenia środowiska	16
4.	FORMY OCHRONY PRZYRODY I KULTURY	17
4.1.	Obszary i obiekty historyczne prawnie chronione (zabytki kultury).	21
5.	AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE TERENU ZMIANY STUDIUM	21
6.	PROJEKT ZMIANY STUDIUM.....	24
6.1.	Informacje o zawartości i głównych celach projektu zmiany „Studium...”	24
6.2.	Uwarunkowania – diagnoza stanu istniejącego	25
6.3.	Główne cele projektu ZMIANY „Studium...” w zakresie kierunków dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów	26
6.4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ZMIANY studium.....	27
6.5.	Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu ZMIANY studium.	27
6.6.	Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem.....	27
6.7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia projektu studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania studium	27
6.8.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH TERENÓW FUNKCJONALNYCH, W TYM WYTYCZNE ICH OKREŚLANIA W MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	33
7.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	36
7.1.	Bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, stałe i chwilowe oddziaływanie na środowisko	36
7.2.	Wpływ na ukształtowanie powierzchni i litosferę	38
7.3.	Wpływ na hydrosferę	39
7.4.	Wpływ na zdrowie ludzi i atmosferę.....	41
7.5.	Wpływ na biosferę, w tym na obszary „Natura 2000”.....	42
7.6.	Wpływ na faunę i florę	43
7.7.	Wpływ na klimat akustyczny	44

7.8.	Wpływ na środowisko kierunków rozwoju zagospodarowania miasta i gminy Prabuty	44
8.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM.....	45
9.	ANALIZA EWENTUALNYCH KONFLIKTÓW SPOŁECZNYCH.....	50
10.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU, OPIS METODY DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU	50
11.	INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	51
12.	INFORMACJA O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	51
13.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	52
14.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	52
15.	INFORMACJA O UWZGLĘDNIENIU W PROGNOZIE INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SPORZĄDZONYCH DLA PRZYJĘTYCH DOKUMENTÓW POWIĄZANYCH Z PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM	53
16.	WYKORZYSTANE MATERIAŁY	53
16.1.	Podstawy prawne opracowania.....	53
16.2.	Materiały źródłowe.....	54

1. WSTĘP I ASPEKTY PRAWNE SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty” jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn.zm.).

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie z: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku i z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kwidzynie.

Niniejsza Prognoza zawiera:

- 1) informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany studium oraz aspekty prawne opracowania prognozy;
- 2) analizę stanu istniejącego środowiska;
- 3) analizę istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 4) odniesienie do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz opis sposobów, w jakich te cele zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- 5) oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko;
- 6) przyjęte rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- 7) analizę rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych;
- 8) część graficzną zawierającą mapy kierunków oraz uwarunkowań zmian w zagospodarowaniu miasta i gminy oraz walorów i zagrożeń środowiska wynikających z projektowanego zagospodarowania przestrzennego Miasta i gminy Prabuty.

1.1. Cel i przedmiot sporządzenia projektu zmiany studium

Procedurę sporządzania studium określają zapisy Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Celem sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty” jest określenie polityki przestrzennej, poprzez zmianę przeznaczenia i zagospodarowania terenów, zgodnie z istniejącymi uwarunkowaniami i zamierzeniami inwestycyjnymi.

Ustalenia zmiany studium mają na celu realizację zapisów zrównoważonego rozwoju miasta i gminy z uwzględnieniem obszarów szczególnie cennych przyrodniczo mając na uwadze poprawę warunków życia mieszkańców, poprzez: tworzenie atrakcyjnych warunków inwestycyjnych, określenie zasad rozwoju i modernizacji układu komunikacyjnego oraz systemów infrastruktury technicznej.

Przedmiotem zmiany studium obszar Miasta i Gminy Prabuty są następujące obszary:

1) OBSZAR NR 1 – teren zlokalizowany w obrębie ewidencyjnym Rodowo, gmina Prabuty,

Rys. nr 1. Obszar nr 1 stanowiący przedmiot zmiany studium.

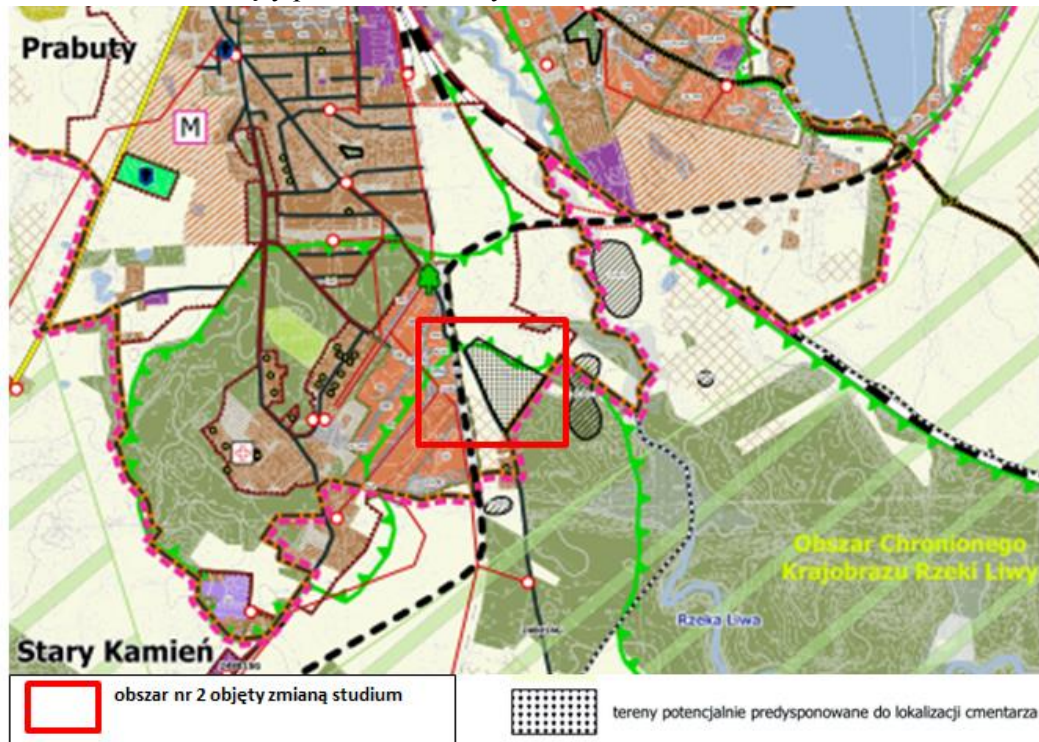

Źródło: Projekt zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty”

Powyższy obszar obejmuje tereny rolnicze, leśne, a także zbiornik wodny usytuowane w obrębie Kamienna oraz Rodowo w północnej części gminy Prabuty.

2) OBSZAR NR 2 – tereny potencjalnie predysponowane do lokalizacji cmentarza (działka nr 20, obręb M. Prabuty).

Rys. nr 2. Obszar nr 2 stanowiący przedmiot zmiany studium.

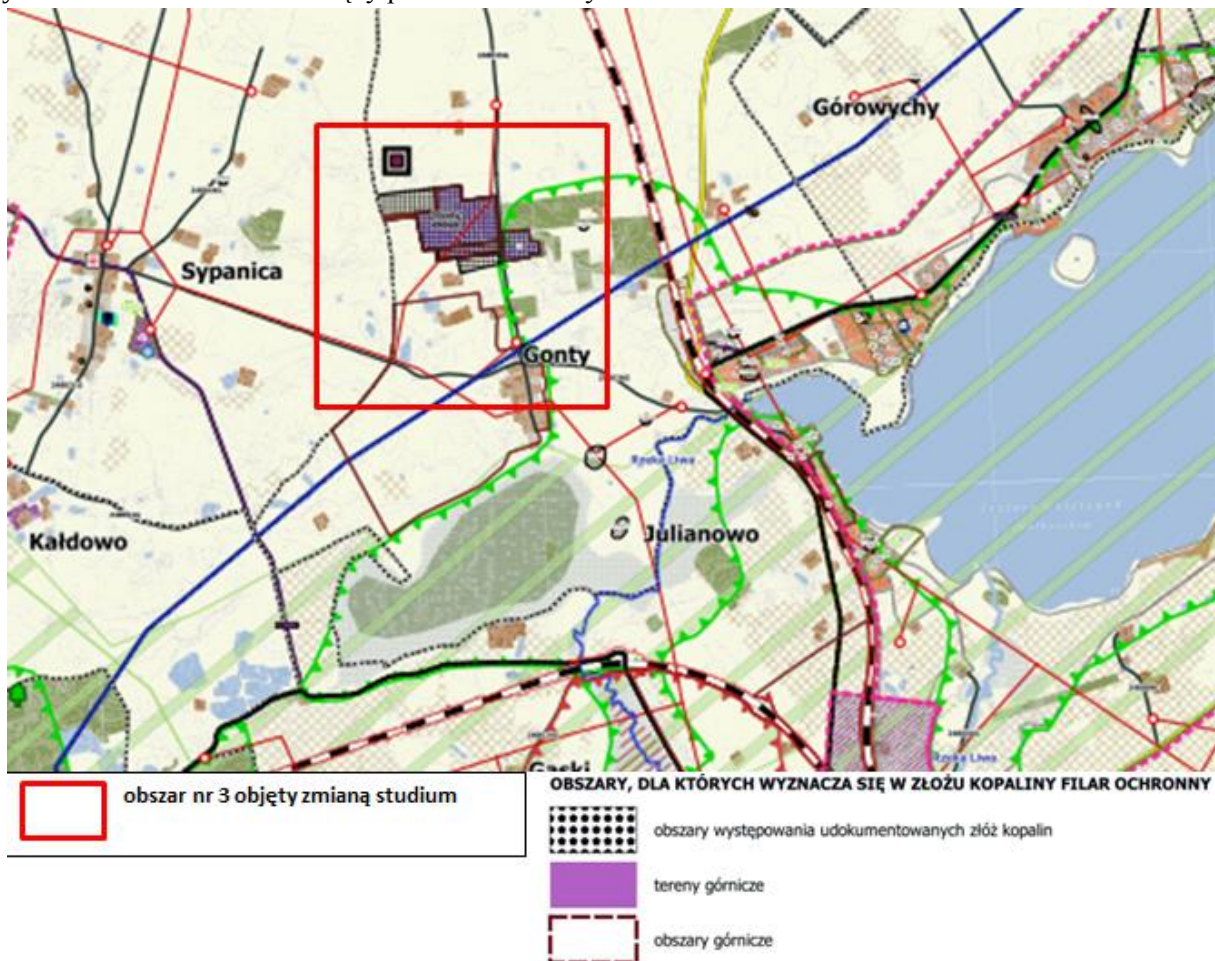

Źródło: Projekt zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty”

Analizowany obszar znajduje się na wschód od drogi wojewódzkiej nr 520 Prabuty – Kamieniec i obejmuje działkę nr 20 w miejscowości Prabuty, gmina Prabuty.

3) **OBSZAR NR 3 – teren udokumentowanego złoża kruszywa w obrębie ewidencyjnym Gonty zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją geologiczną.**

Rys. nr 3. Obszar nr 3 stanowiący przedmiot zmiany studium.

Źródło: Projekt zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty”

W okresie obowiązywania studium przyjętego Uchwałą Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28.09.2020 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty, wystąpiły potrzeby aktualizacji dokumentu w zakresie ujawnienia strefy oddziaływania elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w sąsiedniej gminie, ujawnienia złóż kruszywa naturalnego oraz zmian w zakresie lokalizacji cmentarza. Zmiany związane z aktualizacją studium uwidoczniono poprzez pogrubienie kursywy w kolorze czerwonym.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Rada Gminy podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego celem określenia polityki przestrzennej Gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty dotyczy terenu zlokalizowanego w obrębie ewidencyjnym Rodowo

i Gonty i jest podyktowana koniecznością wprowadzenia w dokumencie obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz obszarów udokumentowanych złóż kopalin. W związku z tym, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym odzwierciedlającym politykę przestrzenną prowadzoną przez Gminę, a także biorąc pod uwagę konieczność racjonalnego zagospodarowania terenów, stwierdza się, że przystąpienie do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty dla ww. terenu jest zasadne.

W celu sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano projekt zmiany studium Miasta i Gminy Prabuty,
- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim, lokalnym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;
- zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą,
- poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu;
- wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość;
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń opisanych w projekcie dokumentu.

Dokumentami obowiązującymi na terenie gminy Prabuty są:

- Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty przyjęte Uchwałą Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty”.
- „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Prabuty na lata 2015-2030” przyjęta Uchwałą Nr XLVI/257/2014 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 12 listopada 2014 roku.
- Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Prabuty na lata 2020 – 2035.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, przyjęty uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.
- „Plan gospodarki odpadami województwa pomorskiego 2022.
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

2. STAN ISTNIEJĄCY ŚRODOWISKA.

Większość danych w tym rozdziale zaczerpnięto z opracowania ekofizjograficznego obejmującego teren Miasta i Gminy Prabuty, aktualnych danych GUS oraz informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy o stanie środowiska na analizowanym terenie oraz danych uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Prabuty.

2.1. Położenie i morfologia terenu.

Miejsko-wiejska gmina Prabuty administracyjnie należy do województwa pomorskiego i zlokalizowana jest na jego południowo-wschodnim krańcu. Prabuty to jedna z sześciu gmin wchodzących w skład powiatu kwidzyńskiego. Druga pod względem wielkości po gminie Kwidzyn. Gmina Prabuty położona jest w północno-wschodniej części powiatu kwidzyńskiego.

Obszar gminy posiada nieregularny kształt, zwiężający się w kierunku południowym. Maksymalna długość obszaru gminy na kierunku północ-południe wynosi około 23 km, maksymalna szerokość na kierunku wschód-zachód wynosi około 15 km, a minimalna około 4 km. Gmina Prabuty sąsiaduje od północy z gminami: Mikołajki Pomorskie (powiat sztumski) i Stary Dzierzgoń (powiat sztumski), od wschodu z gminą Susz (powiat iławski, województwo warmińsko-mazurskie), od południa z gminą Gardeja (powiat kwidzyński) i gminą Kisielice (powiat iławski, województwo warmińsko-mazurskie), a od zachodu z gminą Ryjewo (powiat kwidzyński) i gminą Kwidzyn (powiat kwidzyński).

Powierzchnia gminy Prabuty wynosi 19 713 ha. Rozkład użytkowania gruntów na terenie gminy determinuje główne funkcje gminy jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W strukturze użytkowania gruntów zdecydowanie przeważają użytki rolne, które łącznie zajmują 12564 ha (ok. 64% powierzchni gminy). Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne, które zajmują powierzchnię 9636 ha (ok. 50% obszaru gminy). Sady stanowią 18 ha, łąki trwale obejmują 846 ha, a pastwiska trwale zajmują 1741 ha. Grunty leśne zajmują powierzchnię 4383 ha, w tym lasy – 4288 ha (co stanowi ok. 22 % ogólnej powierzchni gminy). Gmina Prabuty charakteryzuje się niskim udziałem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, które stanowią jedynie 4,3% obszaru gminy. W centralnej części gminy położone jest miasto Prabuty, sieć osadnicza w granicach obszaru wiejskiego gminy jest rozproszona.

Miasto Prabuty zajmuje powierzchnię 729 ha, co stanowi 3,7% powierzchni gminy. Grunty zabudowane i zurbanizowane w granicach administracyjnych miasta zajmują powierzchnię 262 ha, co stanowi ok. 36% jego obszaru. W strukturze użytków gruntowych dominują jednak grunty rolne, obejmując ok. 54% powierzchni miasta. Powierzchnia gruntów leśnych na terenie miasta wynosi 68 ha (czyli ok. 9% jego obszaru). Miasto Prabuty charakteryzuje się niskim udziałem gruntów pod wodami, które stanowią jedynie 0,14% powierzchni miasta. Obszar wiejski gminy Prabuty zajmuje powierzchnię 18984 ha, co stanowi 96,3% ogólnej powierzchni gminy. W strukturze użytków gruntowych zdecydowanie przeważają grunty rolne, zajmując powierzchnię 12194, co stanowi ok. 66% obszaru wiejskiego gminy. Powierzchnia gruntów leśnych wynosi 4315 ha (ok. 23% obszaru wiejskiego gminy), natomiast grunty pod wodami zajmują powierzchnię 1462 ha (ok. 8% powierzchni obszaru wiejskiego). Grunty zabudowane i zurbanizowane na obszarze wiejskim gminy stanowią jedynie ok. 3% jego powierzchni.

W świetle podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego, zmodyfikowanego w 2018 r. przez zespół pod kierunkiem J. Solona i J. Borzyszkowskiego, obszar gminy Prabuty znajduje się w granicach dwóch mezoregionów. Część północna gminy znajduje się w mezoregionie 314.91 Równina Iławska, natomiast część południowa gminy znajduje się w mezoregionie 314.92 Pojezierze Łasińskie. Oba mezoregiony należą do makroregionu 314.9 Pojezierze Iławskie. Pojezierze Iławskie znajduje się po wschodniej stronie Doliny Dolnej Wisły, graniczy od północy z Żuławami Wiślanymi i Równiną Warmińską, na wschodzie z Pojezierzem Olsztyńskim, na południu z Pojezierzem Chełmińskim i Pojezierzem Brodnickim. Pojezierze Iławskie cechuje się znaczną ilością jezior, wśród których do największych można zaliczyć między innymi jezioro Dzierzgoń, położone na terenie gminy Prabuty.

2.2. Budowa geologiczna i zasoby naturalne

Pod względem budowy geologicznej obszar gminy Prabuty położony jest w obrębie antykliny mazursko-białoruskiej, będącej częścią synklinorium brzeżnego. Krystaliczne podłoże zbudowane z gnejsów pokrywają dwa kompleksy osadów: staropaleozoiczny oraz permio-mezozoiczny. Utwory tego ostatniego kompleksu przykryte są utworami trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi, które mają decydujący wpływ na obecną rzeźbę terenu. Na powierzchni terenu odsłaniają się tylko utwory czwartorzędu, starsze znane są tylko z otworów badawczych. Wysoczyznę morenową budują trzy poziomy gliny zwałowych. Osady zlodowacenia południowopolskiego występują na całej powierzchni. Wykształcone są, jako szare gliny zwałowe o zmiennej zawartości materiału żwirowego i gładów. Zlodowacenia środkowopolskie rozpoczyna kompleks utworów zastoiskowych: ilów, mułków i piasków o niewielkiej miąższości, nieprzekraczającej zazwyczaj 10 m. Powyżej tych utworów zalega glina zwałowa. Powyżej leży seria osadów interglacjału eemskiego wykształcona w postaci ilów, mułków i piasków jeziornych zlodowaceń północnopolskich (zlodowacenie Wisły) rozpoczynają ily, mułki i piaski zastoiskowe. Występują one w dwóch poziomach - dolnym znajdującym się pod gliną zwałową i górnym występującym na powierzchni gliny. Gliny są zwarte, miejscami piaszczyste z domieszką żwirów i gładów. Miąższość ich wynosi do 45 m. Pierwszy poziom glin podścielają miejscami piaski rzeczne i wodnolodowcowe. Gliny zwałowe rozdzielone są poziomem piasków międzymorenowych. Osady trzeciorzędu reprezentowane są przez osady paleocenu, oligocenu oraz miocenu. Osady czwartorzędowe składają się z utworów zlodowaceń południowo-, środkowo- i północnopolskich, rozdzielonych przez osady interglacjałów: mazowieckiego i emskiego. Miąższość osadów czwartorzędowych waha się od 150 do około 220 m. Do osadów czwartorzędowych zalicza się gliny zwałowe, piaski wodnolodowcowe, ily i mułki zastoiskowe. Na powierzchni omawianego obszaru występują utwory stadiału górnego zlodowaceń północnopolskich i są reprezentowane przez piaski i żwiry wodnolodowcowe, gliny zwałowe, ily i mułki zastoiskowe oraz piaski i mułki kemów. W dolinach rzek, misach jeziornych i zagłębieniach bezodpływowych występują holocenne piaski rzeczne, torfy i namuły torfiaste. W holocenie na dnie dolin osadziły się mułki, piaski i żwiry rzeczne tworząc tarasy zalewowe. Ich miąższość waha się od 10 do 15 m. Wokół jezior i w dnach zagłębień wytopiskowych powstały osady jeziorne i aluwialne: ily, mułki, namuły, kreda jeziorna i piaski drobnoziarniste z domieszką humusu, które często przy większym nagromadzeniu substancji organicznych tworzą torfowiska (w zagłębieniu jeziora Liwieniec).

Osady organiczne lokalnie występują także w dnach zagłębień wytopiskowych. Nie są dogodne do zabudowy. Reasumując należy stwierdzić, że obszar gminy Prabuty w przeważającej części wykazuje dobre i średnie warunki geologiczne i hipsometryczne dla lokalizacji zabudowy. Lokalizacja zabudowy powinna być jednak ograniczana na terenach wysokich i stromych skarp rynien i dolin oraz w ich dnach, a także w dnach podmokłych zagłębień wytopiskowych. Ewentualną lokalizację budownictwa należy poprzedzić badaniami geologicznymi podłoża.

2.2.1. Rzeźba terenu

Ze względu na położenie gminy Prabuty w obrębie obszarów pojeziernych, rzeźba terenu wykazuje klasyczne cechy krajobrazu młodoglacjalnego. Obszar gminy Prabuty znajduje się na falistej lub płaskiej wysoczyźnie morenowej. Zalega ona przeważnie na wysokościach około 95-100 m n.p.m. Jest ona urozmaicona ciągami moren czołowych ciągnących się równoleżnikowo na linii Sypanica – Gonty – Julianowo – Obrzynowo. Kulminacje moren sięgają 117 m n.p.m. Na zachód i południowo-wschód od Prabuty znajdują się płaskie obszary akumulacji sandrowej. Teren gminy urozmaicają rynny polodowcowe. Największą z nich wypełnia jezioro Dzierzgoń. Dna mniejszych rynien wypełniają wody jezior Orkusz i Burgale. Dna rynien

znajdują się około 10-15 m poniżej poziomu wysoczyzny morenowej. Poza tym na obszarze gminy znajdują się różnej wielkości zagłębienia wytopiskowe, których dna w większości są wypełnione wodą. Dna większych zagłębień wypełniają wody jezior Liwieniec i Sowica. System rynien i dolin wód roztopowych wykorzystuje w swoim biegu rzeka Liwa.

2.2.2. Udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze:

Na obszarze gminy Prabuty występują udokumentowane złoża kopalin: Gonty i Gonty I, Kołodzieje (piaski i żwiry).

Tabela nr 1. Udokumentowane złoża kopalin występujące na terenie gminy Prabuty - Obszar nr 3 zmiany studium.

Nazwa złoża	Kod	Opis położenia	Podtyp kopaliny	Kierunek zastosowań kopaliny	Pow. złoża (ha)	Stan zagospodarowania	Rekultywacja
„Gonty”	KN 9691	Gonty	Piasek	drogownictwo, budownictwo	12,66	złoże zagospodarowane	leśny
„Gonty I”	KN 10266	Gonty	Piasek	budownictwo	1,75	złoże rozpoznane szczegółowo	rolniczy
„Kołodzieje”	KN 16749	Kołodzieje część dz. nr 196 i 215	Piasek	budownictwo	1,21	złoże rozpoznane szczegółowo	rolniczo-leśny

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS

Na terenie gminy Prabuty znajdują się trzy udokumentowane złoża kopalin oraz trzy obszary górnicze.

Na terenie gminy Prabuty wydano dwie koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż:

- Gonty (KN 9691) – koncesja dla Drobud Gdakowo wydana przez Marszałka Województwa Pomorskiego - koncesja nr 11/11 DROŚ.G.75121-42/10 z dnia 17.01.2011 r.;
- Kołodzieje (KN 16749) – koncesja dla Danuty Borzyszkowskiej, prowadzącej działalność pod nazwą Usługi Rolnicze wydana przez Starostę Kwidzińskiego - decyzja WO.6522.24.12.2014 z dnia 16.03.2015 r.

➤

Tabela nr 2. Obszary górnicze występujące na terenie gminy Prabuty.

Nazwa obszaru górniczego	Nr w rejestrze	Opis położenia	Złoże	Data wyznaczenia	Pow. (ha)
„Gonty I”	10-11/3/260	Gonty	„Gonty I”	27.11.2007 r.	1,75
„Gonty C”	10-11/5/443b	Gonty, dz. 19/2, 20, 21/4, 21/5, 23/2, 23/4, 23/5, 23/7, 26/8, 243/1	„Gonty”	19.08.2020 r.	8,881
„Kołodzieje A”	10-11/5/423a	Kołodzieje, cz. dz. 195, 196, 215	„Kołodzieje”	30.06.2022 r.	2,0

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS

Rys. nr 3. Położenie złoża Gonty (pole A i B) i Gonty I na tle mapy topograficznej.

Źródło: „Dodatek nr 3 do dokumentacji geologicznej złoża piasku „GONTY” w kat. C.

Obszary zasobowe udokumentowanych złóż kopalin wydobywanych metodą odkrywkową należy chronić przed zmianą sposobu dotychczasowego użytkowania, aby w przyszłości możliwe było podjęcie takiego wydobycia. Eksploatacja powinna być prowadzona zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego złoża, określonego w koncesji na wydobycie surowca lub zgodnie z decyzją administracyjną.

Istotnym zagadnieniem dotyczącym pozyskiwania surowców naturalnych jest nielegalna eksploatacja przeważnie na własne potrzeby przez miejscową ludność, punktów takich jest na obszarze gminy kilkanaście.

Problemy i zagrożenia związane z wydobyciem złóż, głównie to:

- oddziaływanie hałasu i pyłu na mieszkańców,
- negatywny wpływ na nawierzchnię dróg,
- położenie w zasięgu oddziaływania obszarów chronionych,
- wpływ na stosunki wodne oraz zasoby wodne.

Główny negatywny skutek przejawia się w niszczeniu naturalnej warstwy glebowej oraz pedosfery (wierzchnia warstwa litosfery), która wymagać będzie po wyeksploatowaniu zasobów odpowiedni dobranej rekultywacji obszaru. Wskazane jest, z uwagi na ochronę środowiska, aby rekultywacja na w/w terenie przebiegała w sposób możliwie najbardziej naturalny o kierunku rolniczym lub leśnym.

2.3. Gleby

Obszar gminy Prabuty odznacza się dużym zróżnicowaniem gleb, tak pod względem typologicznym, jak i pod względem wartości użytkowej. W znacznym stopniu o rozmieszczeniu danych typów, rodzajów i gatunków gleb decyduje występowanie form morfologicznych terenu. Zróżnicowanie warunków przyrodniczych przyczyniło się do wytworzenia różnych typów gleb. Na terenie gminy występują następujące typy gleb: gleby brunatne, płowe, bielcowe i gleby organiczne. Na terenie gminy dominują kompleksy gruntów ornych: 4 – żytmi bardzo dobry, 5 – żytmi dobry oraz 6 żytmi słaby. Gleby brunatne wykształcone na podłożu gliniastym zaliczane do kompleksu żytniego bardzo dobrego oraz zbożowo-pastewnego mocnego (zlokalizowane przede wszystkim we wschodniej i północnej części gminy). Gleby brunatne wyługowane i bielcowe, wykształcone na piaskach gliniastych, zaliczane do kompleksu żytniego dobrego lub żytmi ziemniaczanego. W południowo-zachodniej części gminy występują gleby bielcowe oraz brunatne wyługowane i kwaśne, wytworzone na podłożu piaszczystym i piaszczystym słabo gliniastym, zaliczane do kompleksu żytniego słabego i kompleksu żytniego bardzo słabego. W obniżeniach terenu i w dolinach rzecznych (przede wszystkim dolina Liwy) występują gleby organiczne torfowe i murszowo-torfowe, gleby bagienne, mady oraz gleby mineralne wykształcone na piaskach. Obszary te są zajmowane przez użytki zielone. Gleby narażone są na procesy degradacji. Zjawiska te związane są z tzw. erozją wietrzną, która polega na wywiewaniu cząstek próchnicznych głównie na odkrytych i pozbawionych roślinności obszarach. Potencjalnie zagrożone są gleby położone na stokach o nachyleniu $>10^\circ$. Tereny o takim nachyleniu zajmują niewielką powierzchnię i występują przede wszystkim w strefie krawędziowej Pojezierza Iławskiego. Procesy te nasilają się na terenach gruntów ornych, w szczególności w okresie prac polowych (orka, bronowanie). Znacznie mniejsze nasilenie mają na obszarach trwałych użytków zielonych. Ze względu na sieć rowów melioracyjnych występujących na terenie gminy, zagrożeniem jest zjawisko murszenia (mineralizacji) gleb występujące na skutek melioracji i upraw rolniczych. Zagrożeniem dla gleb jest również monokulturowy charakter rolnictwa.

2.4. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Osuwisko jest to rodzaj ruchów masowych, polegający na przesuwaniu się materiału skalnego lub zwietrzelinowego wzdłuż powierzchni poślizgu (na której nastąpiło ścięcie), połączone z obrotem. Osuwiska są szczególnie częste w obszarach o sprzyjającej im budowie geologicznej, gdzie warstwy skał przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych występują naprzemiennie. Miejsca występowania osuwisk to naturalne stoki i zbocza dolin i zbiorników wodnych, obszary źródłowe rzek (gdzie erozja wsteczna zwiększa spadek terenu), skarpy wykopów i nasypów oraz wyrobisk. Według kart rejestracyjnych osuwisk sporządzonych w 2017 r. na zlecenie Starosty Kwidzyńskiego, na obszarze gminy Prabuty występuje 15 osuwisk. Siedem osuwisk zaklasyfikowano jako formy nieaktywne, kolejnych siedem osuwisk jako okresowo aktywne oraz jedno osuwisko jako częściowo okresowo aktywne i częściowo nieaktywne.

Osuwiska występują w zachodniej części gminy, wzdłuż rzeki Liwy, na odcinku przepływającym przez tereny leśne, a także wzdłuż wschodniej linii brzegowej Jeziora Dzierżgoń, położonego w północno-wschodniej części obszaru gminy. Występujące w granicach gminy osuwiska są powierzchniowo niewielkie (0,1-0,6 ha), łącznie ich powierzchnia wynosi 3,67 ha. Osuwiska na obszarze gminy nie są przyczyną powstawania poważnych zniszczeń czy zagrożeń dla obiektów budowlanych bądź dróg i linii przesyłowych. Większość z nich jest bowiem położona w lokalizacji utrudniającej zagospodarowanie (skarpy nadrzeczne, nadjeziorne), z dala od obiektów budowlanych i dróg. Na obszarze gminy wyróżniono sześć terenów

zagrożonych ruchami masowymi ziemi (pięć terenów na obszarze wiejskim gminy i jeden w mieście), tj. takich miejsc, w których można spodziewać się ewentualnego rozwoju ruchów masowych w przyszłości.

Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi występują w sąsiedztwie Jeziora Dzierzgoń (południowej i wschodniej linii brzegowej), Jeziora Grażymowskiego Zachodniego oraz bezimiennego cieku w miejscowości Gdakowo. Ponadto jeden z terenów zlokalizowany jest w obszarze zurbanizowanym – w granicach administracyjnych miasta Prabuty, w sąsiedztwie Jeziora Liwieniec. Łączna powierzchnia terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie gminy wynosi 31,45 ha (bez osuwisk występujących w ich obrębie).

Obszary objęte ZMIANA studium nie zalicza się do powyższych terenów.

2.5. Klimat

Klimat obszaru gminy Prabuty należy do typu przejściowego, charakterystycznego dla całego Niżu Polskiego. Gmina leży na pograniczu nadwiślańskiego i mazurskiego regionu klimatycznego. Klimat gminy jest typowo przejściowym między klimatem morskim, a kontynentalnym, z dość dużym wpływem Bałtyku i malejącym kontynentalizmem. Znajduje to wyraz w dużej zmienności i różnorodności układów pogody. Najchłodniejszym miesiącem jest luty, w którym średnia temperatura wnosi $-3,5^{\circ}\text{C}$, najcieplejszym natomiast lipiec z temperaturą $17,5^{\circ}\text{C}$ - 18°C . Liczba dni mroźnych, czyli z temperaturą maksymalną niższą od 0°C , waha się od 30 do 50 dni w ciągu roku. Przeciętna długość okresu bezprzymrozkowego wynosi około 150 dni (okres w którym minimalne temperatury są wyższe od 0°C). Okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni.

Największe średnie zachmurzenie przypada na listopad, grudzień i styczeń, a wynosi od 6,0 do 8,3 punktów, według skali dziesięciopunktowej. Najbardziej pogodnym miesiącem jest czerwiec ze średnim wskaźnikiem 5,8. W ciągu roku występuje przeciętnie 29 dni pogodnych ze średnim zachmurzeniem poniżej 2. Na obszarze gminy Prabuty, latem i wiosną najczęściej występują wiatry zachodnie, a jesienią i zimą przeważają wiatry północno – zachodnie i zachodnie. Średnia prędkość wiatru w roku wynosi 2 – 3 m/s. Opad atmosferyczny waha się w granicach około 500 mm. Liczba dni z opadami wynosi 160 - 170 w roku, a liczba dni z opadem śnieżnym wynosi około 30 - 40. Liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60 - 70 dni. Obszar ten charakteryzuje się deficytem wody. Niedobory wody istotnie determinują warunki produkcji rolniczej. Obszar gminy charakteryzuje się stosunkowo korzystnym topoklimatem czyli tzw. klimatem lokalnym. Przeważającą powierzchnię zajmują tereny o korzystnym topoklimacie dla budownictwa mieszkaniowego, ogrodnictwa, warzywnictwa, turystyki i rekreacji. Są to tereny płaskie, zbocza o ekspozycji dosłonecznej południowej, południowo zachodniej, południowo – wschodniej oraz wschodniej i zachodniej. Natomiast niekorzystnym topoklimatem charakteryzują się tereny podmokłe doliny Liwy oraz okolic jeziora Liwieniec i Dzierzgoń.

2.6. Warunki wodne i ich jakość.

2.6.1. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar gminy i miasta Prabuty w zdecydowanej większości znajduje się w zlewni Liwy, dopływu Nogatu. Południowa część obszaru gminy znajduje się w zlewni dopływu Osy – Gardęgi. Sieć hydrograficzna gminy jest urozmaicona. Osią hydrograficzną gminy jest rzeka Liwa, która przez większość obszaru gminy płynie ze wschodu na zachód, w okolicach Prabut płynie z południa na północ, a następnie z północy na południe. Całkowita długość rzeki wynosi 118 km, a jej zlewnia ma powierzchnię 934 km². Zlewnia ta charakteryzuje się bardzo dużą jeziornością. Rzeka Liwa ma gwałtowne i nierównomierne spadki. Liwa należy do rzek drenujących, okresowo prowadzi duże ilości rumoszu skalnego.

Bardzo ważnym elementem sieci hydrograficznej są kanały i rowy melioracyjne, służące do nawodnienia i odwodnienia terenu. W gminie Prabuty na 1 km² przypada 1,5 km rowów melioracyjnych.

Na terenie gminy znajduje się siedem jezior, wszystkie zajmują powierzchnię powyżej 50 ha: Jezioro Dzierżoń, Jezioro Liwieniec, Jezioro Sowica (Suskie, Mętne), Jezioro Grażymowskie Zachodnie połączone krótkim ciekim z Jeziorem Grażymowskim Wschodnim, Jezioro Orkusz (Orkuskie), Jezioro Burgale.

Pod względem podziału na jednolite części wód powierzchniowych, obszary objęte zmianą studium należą do następujących części wód rzecznych:

- 1) Obszar nr 1 - **PLRW2000175245** Młynówka Malborska do jez. Dąbrówka - o złym stanie ekologicznym, zagrożona osiągnięciem celów środowiskowych, rolna.
- 2) Obszar nr 2 - **PLRW200025522533** Liwa od dopływu z jez. Burgale z dopływem z jez. Burgale do wypływu z jez. Liwieniec - o złym stanie ekologicznym, zagrożona osiągnięciem celów środowiskowych, rolna.
- 3) Obszar nr 3 - **PLRW20001752256** Dopływ z Laskowic – o dobrym stanie ekologicznym, niezagrożona osiągnięciem celów środowiskowych, rolna.

2.6.2. Wody podziemne

Pod względem podziału na jednolite części wód podziemnych, obszary objęte zmianą studium znajdują się w obrębie następujących części wód: JCWPd PLGW200030 - stan ogólny dobry, zagrożony,

Obszar miasta Prabuty i znaczna część obszaru wiejskiego gminy znajduje się w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 210 Zbiornik Hławski.

2.7. Flora i fauna

Środowisko przyrodnicze terenu gminy Prabuty charakteryzuje się zmienną bioróżnorodnością. Świat roślin i zwierząt jest uwarunkowany różnymi typami środowisk. Jest typowy zarówno dla obszarów wysoczyzny morenowej użytkowanej rolniczo, jak i dla obszarów podmokłych, zalesionych i nieużytków. Obszar wysoczyzny morenowej jest terenem o najmniejszej bioróżnorodności. Dominują tu agrocenozy pól uprawnych. Duże znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe posiadają zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Są miejscem bytowania wielu gatunków zwierząt. Na wysoczyźnie oprócz drobnych ssaków licznie reprezentowana jest ornitofauna. Częstym ptakiem na terenach gminy jest bocian biały. Na polach uprawnych pospolicie występują: jaskółka, przepiórka, bażant, kuropatwa i inne. Tereny leśne i obrzeża lasów to miejsca bytowania, żerowania i rozrodu ptaków drapieżnych.

Pod względem faunistycznym obszar miasta i gminy Prabuty jest typowy dla niżu, wzbogacony o gatunki występujące na stokach dolin i wzniesień. Położony jest on w obrębie faunistycznej krainy południowo-bałtyckiej. Z ssaków najczęściej występuje dzik, łось, sarna, lis, dzikie króliki, nietoperz, ryjówka aksamitna i nornik polny. Występuje tu również jenot, piżmak, bóbr, wydra, a sporadycznie wilk i ryś. Wśród ptaków najczęściej występują gęsi, łabędzie, nury, bociany, remizy, wróblowate i drapieżne. Zimą można spotkać rzepołucha, będącego jedynym przedstawicielem elementu tybetańskiego w awifaunie Europy. Na terenie gminy występują też licznie gady i płazy.

Lasy oraz inne obszary i obiekty cenne przyrodniczo Nadleśnictwa Kwidzyn pełnią istotną funkcję w krajowej sieci ekologicznej ECONET POLSKA. Sieć ta tworzy spójny przestrzennie system obszarów, których walory przyrodnicze mają najwyższą rangę krajową i międzynarodową. Połączone są one korytarzami ekologicznymi.

Głównym gatunkiem lasotwórczym, na obszarze gminy, jest sosna tworząca około 70% lasów. Charakter lasom nadaje gromadnie występujący buk. W dolinach rzek występują siedliska niżowych łągów jesionowo-olszowych okresowo lekko zabagnionych. W otoczeniu jeziora Liwieniec występuje siedlisko olsy środkowoeuropejskiej. Na większości obszaru dominuje grąd subatlantycki. Na południu od rzeki Liwy, płatowo występuje siedlisko żyznej buczyny niżowej. Niewielkie wysepki, z siedliskiem niżowego łągowego lasu wiązowo-dębowego występują w okolicach wsi Sypanica. Na zachód od jeziora Liwieniec znajduje się siedlisko kontynentalnego boru mieszanego sosnowodębowego, występującego na piaskach i żwirach pochodzenia wodnolodowcowego (sandrach). Niewielki obszar położony nad jeziorem Burgale porasta siedlisko ubogiej buczyny niżowej, na wschodzie i południu od jeziora występuje siedlisko żyznej buczyny niżowej. W otoczeniu jeziora Dzierżgoń występują izolowane siedliska kserotermicznych muraw stepowych.

Obszar nr 1 i nr 2 obejmują częściowo lasy.

Naturalna szata roślinna obszaru objętego projektem mpzp nie jest bogata. W rejonie terenów rolnych nieużytkowanych rolniczo występuje roślinność segetalna: trawy, chwasty. Las stanowi świerk, modrzew, brzoza.

Typy siedlisk: Nie stwierdzono występowania żadnego siedliska objętego ochroną, a także mszaków czy porostów o znaczącym potencjale ekologicznym.

Podczas wizji w terenie metodą obserwacji fauny nie zaobserwowano występowania gatunków płazów, gadów czy ptaków, objętych ochroną oraz ich siedlisk.

Według inwentaryzacji w terenie dnia 26 stycznia 2023 r. nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk.

3. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINY

3.1. Zagrożenie powodziowe

Opracowywany teren znajduje się poza obszarami zagrożonymi zalewaniem wodami napływowymi.

3.2. Antropogeniczne zagrożenia środowiska

Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska „ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, między innymi poprzez utrzymanie hałasu poniżej poziomu dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie oraz przez zmniejszenie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, w przypadku, gdy nie jest on dotrzymany”.

Na terenie gminy występują punktowe źródła hałasu potencjalnie uciążliwego. Dotyczy to głównie zakładów przemysłowych. Na hałas przemysłowy składają się źródła dźwięku pochodzące ze źródeł punktowych w przestrzeni otwartej (tj. wentylatory, klimatyzatory czy sprężarki umieszczane na zewnątrz budynków oraz wtórnych (hałasy wydobywające się z wnętrza zakładów przemysłowych przez okna, ściany oraz drzwi wywoływane pracą maszyn i urządzeń).

3.2.1. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne to stosunkowo nowe zagrożenie dla zdrowia człowieka. Na terenie gminy występują urządzenia wytwarzające pole elektryczne lub magnetyczne stałe, pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz wytwarzane przez stacje i linie elektroenergetyczne oraz promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące w zakresie 0,001 - 300 000 MHz. Źródła pól elektromagnetycznych stanowią linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia oraz związane z nimi stacje elektroenergetyczne.

Do punktowych źródeł promieniowania niejonizującego należą m.in.: pojedyncze nadajniki radiowe; stacje bazowe telefonii komórkowej instalowane na wysokich budynkach, kominach, specjalnych masztach; urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych oraz będące w dyspozycji policji i straży pożarnej.

W obszarze terenu objętego zmianą studium znajdują się linie energetyczne niskiego napięcia.

3.2.2. Stan powietrza atmosferycznego.

Jakość powietrza atmosferycznego uzależniona jest przede wszystkim od: przemysłu dominującego na danym obszarze, odległości od głównych emitorów, poziomu emisji z sektora bytowo – komunalnego (emisja powierzchniowa), natężenia ruchu pojazdów i układu komunikacyjnego (emisja komunikacyjna), a także położenia geograficznego i warunków meteorologicznych.

Na terenie gminy Prabuty nie występują znacząco uciążliwe źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Najistotniejsze zanieczyszczenia to emisje energetyczne z gospodarstw domowych korzystających z tradycyjnych źródeł energii oraz kotłowni zakładów przemysłowych, z dróg wojewódzkich nr 520, 521 i 522, z zakładów przemysłowych i obiektów komunalnych. Największe ilości zanieczyszczeń pochodzenia transgranicznego emituje International Paper – Kwidzyn S.A. Są to zarówno zanieczyszczenia technologiczne jak i energetyczne.

Na terenie gminy nie występuje problem nadmiernego zanieczyszczenia powietrza, bowiem według dokonanych klasyfikacji (Raport WIOŚ w Gdańsku za 2017 rok) gmina i miasto Prabuty niemal we wszystkich klasyfikacjach dokonanych dla poszczególnych zanieczyszczeń, znajduje się w najkorzystniejszej klasie A (niedotrzymane poziomy dla pyłu PM10, niedotrzymane poziomy benzo(a)pirenu, niedotrzymane poziomy dla ozonu w przypadku celu długoterminowego (2020 r.).

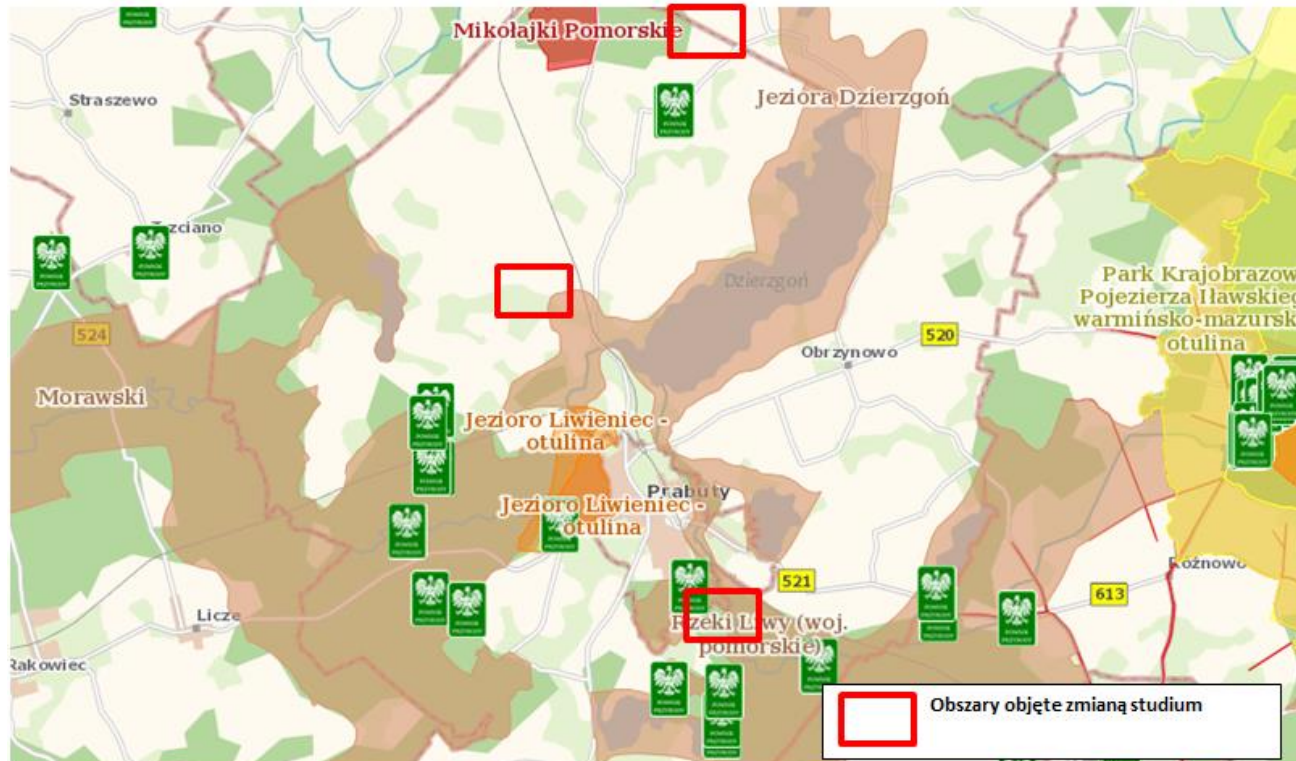
Przekroczenia stężeń dopuszczalnych występujące na badanych obszarach wiązały się przede wszystkim z niską emisją. Przekroczenie poziomów dopuszczalnych benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego obserwuje się podczas spalania paliw stałych w celach grzewczych, a w szczególności w małych paleniskach indywidualnego sektora komunalno-bytowego.

4. FORMY OCHRONY PRZYRODY I KULTURY

W granicach gminy miejsko-wiejskiej Prabuty znajdują się następujące obszary (lub ich fragmenty) i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity z 2018 r. poz. 1614 z późniejszymi zmianami):

- Rezerwat przyrody „Jezioro Liwieniec”,
- Morawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Dzierzgoń,
- Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Liwy,
- Obszar Natura 2000 - Mikołajki Pomorskie PLH 220076,
- pomniki przyrody.

Rys. nr 3. Obszary objęte zmianą studium na tle form ochrony przyrody.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Niewielki fragment obszaru nr 2 (obszar planowanego cmentarza komunalnego) objętego zmianą studium znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy, który łączy się z Obszarem Chronionego Krajobrazu Jeziora Dzierzgoń OCHK Rzeki Liwy obejmuje teren przyrzecza o powierzchni 9841 ha, w tym użytki rolne - 36%, lasy i zakrzewienia 52,6% oraz wody powierzchniowe 3,3%. Są to głównie tereny leśne o siedliskach lasu świeżego, wilgotnego, a czasem boru mieszanego. Dorzecze Liwy od źródła do wsi Kamieniec jest częścią Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, a poniżej – rzeka wpada do Bagna Bronowskiego. W okolicy Prabut Liwa wpada do jeziora Dzierzgoń, a potem do jeziora Liwieniec - rezerwatu ornitologicznego chroniącego ostoję lęgową ptactwa wodno-błotnego. Następnie rzeka płynie przez tereny leśne w głęboko wciętej dolinie, z licznymi zakolami.

Na powyższym obszarze w ustaleniach mpzp należy respektować nakazy i zakazy zawarte w uchwale Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

Na obszarach chronionego krajobrazu, wymienionych w załączniku do niniejszej uchwały, podejmuje się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych ekosystemów lądowych, oraz ekosystemów wodnych:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,

- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka,
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej.

W odniesieniu do zakazów, o których mowa, obowiązują odstępstwa wskazane w art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Część analizowanego obszaru nr 3 opracowania zmiany studium jest bezpośrednio objęty formą ochrony prawnej w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Obszar znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Dzierżgoń, który łączy się z Obszarem Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy i ma powierzchnię 5630 ha, w tym użytki rolne - 51,3%, lasy i zakrzewienia - 23,5%, a wody powierzchniowe - 18,4%. Elementami krajobrazotwórczymi tego obszaru są: - niecki jezior rynnowych Dzierżgoń i Balewskie wraz z ich okolicą; - dwa kompleksy leśne w części północnej obszaru między wsiami Krasna Łąka a Waplewo Wielkie; - tereny upraw rolniczych i użytków rolnych nad wymienionymi jeziorami. Jeziora leżą na dnie rynny polodowcowej. Niecki jezior mają strome i wysokie brzegi. W pobliżu jeziora Balewskiego znajduje się kompleks leśny. Jezioro Dzierżgoń doskonale nadaje się do uprawiania żeglarstwa. Miejscowość Waplewo posiada zabytek historyczny w postaci pałacu Sierakowskich wraz z parkiem w stylu angielskim. Cały obszar ma walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe, historyczne i osadnicze.

Na powyższym obszarze w ustaleniach mpzp należy respektować nakazy i zakazy zawarte w uchwale Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

Korytarze ekologiczne

Ustawa o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 r. definiuje korytarz ekologiczny jako „obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów” (art. 5, pkt. 2). Stanowi on istotny, z punktu widzenia funkcjonowania środowiska, element przestrzeni, gwarantujący (poprzez zachowanie

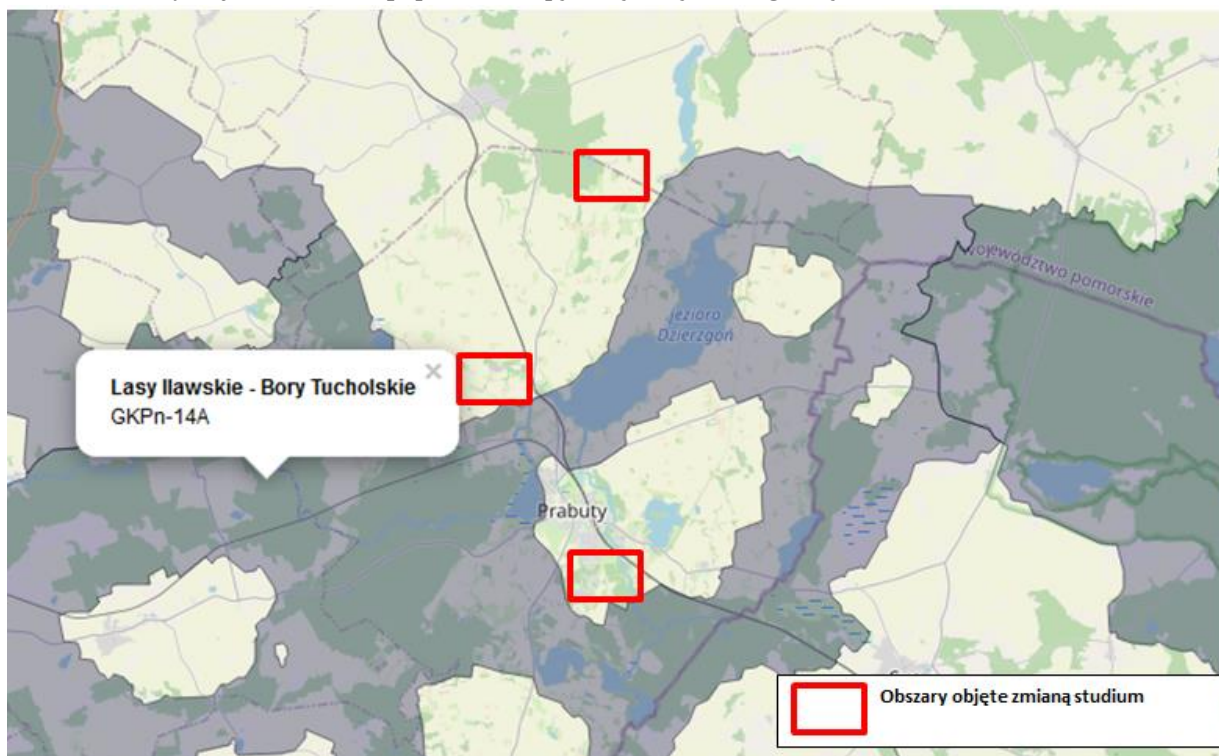
warunków migracji organizmów) utrzymanie możliwości wymiany i istnienia określonej puli genetycznej, liczebności osobników i gatunków, a w konsekwencji zachowanie różnorodności biologicznej środowiska. Ponieważ korytarze ekologiczne poza przestrzenią bytowania stanowią w rzeczywistości korytarze migracyjne, można wśród nich wyróżnić kilka typów – ze względu na zasięg i sposób migracji oraz rodzaj gatunków migrujących.

System ekologiczny gminy Prabuty jest dobrze wykształcony. Obszary chronione zajmują znaczną powierzchnię gminy. Przez znaczną część gminy Prabuty prowadzi jedna z odnóg Północnego Korytarza Ekologicznego (KPn), p.n. Lasy Iławskie – Bory Tucholskie, jednego z korytarzy ekologicznych wyznaczonych przez ZBS PAN w Białowieży dla migracji dużych ssaków (wilka, rysia, jelenia i łosia). Korytarz ten łączy Pojezierze Iławskie z doliną Wisły i Borami Tucholskimi. Korytarze ekologiczne nie są formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, jednak planowane zainwestowanie uwzględnia zachowanie ich funkcjonowania.

W celu zapewnienia odpowiednich ciągów ekologicznych w gminie określa się jako tereny wyłączone z zabudowy – obszary wzdłuż rzeki Osy w południowej części gminy (korytarz ekologiczny **Lasy Brodnickie - Dolina Wisły** KPn-14B), a także północna część w okolicy Jeziora Nogat (Korytarz ekologiczny **Lasy Iławskie - Bory Tucholskie** GKPN-14A).

Obszary objęte zmianą studium znajdują się poza zasięgiem powyższych korytarzy ekologicznych.

Rys. nr 4. Obszary objęte zmianą mpzp na tle mapy korytarzy ekologicznych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <http://mapa.korytarze.pl/>.

4.1. Obszary i obiekty historyczne prawnie chronione (zabytki kultury).

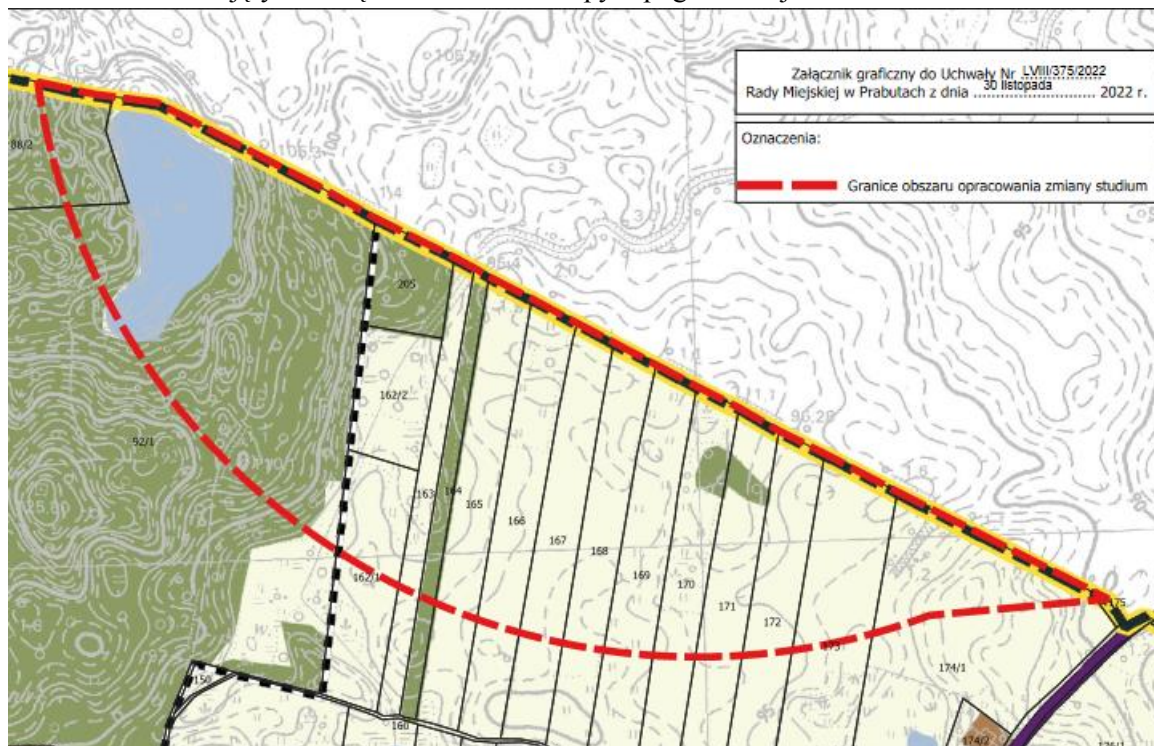
Ochronie prawnej podlegają zasoby dziedzictwa kulturowego rozumiane jako trwałe elementy zagospodarowania obszaru bądź struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych lub artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element tożsamości świadczący o zachowaniu ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Na terenie objętym zmianą studium nie występują obiekty i obszary objęte ochroną zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5. AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE TERENU ZMIANY STUDIUM

Obszar nr 1 zmiany studium obejmuje tereny położone w północnej części gminy Prabuty. Teren działek znajduje się w strefie wyłączzonej w formie buforów o promieniu stanowiącym dziesięciokrotność wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, przyjętej jako 1.5 wysokości masztu.

Rys. nr 5. Obszar nr 1 objęty zmianą studium na tle mapy topograficznej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.geoportal.gov.pl

Fot. nr 1. Widok na obszar nr 1 zmiany studium – tereny rolnicze, stanowiące strefę wyłączoną z zabudowy (elektrownie wiatrowe znajdujące się na terenie sąsiedniej gminy – Mikołajki Pomorskie).

Badany obszar nr 2 znajduje się w miejscowości Prabuty przy ul. Chodkiewicza, na działce o numerze geodezyjnym 20. Analizowany obszar położony jest na terenie o powierzchni nieco ponad 4 ha, częściowo porośnięty jest lasem, częściowo wykorzystywany rolniczo, a częściowo jest okresowo podmokłym nieużytkiem, porośniętym pokrzywami i niskimi krzewami. W sąsiedztwie projektowanego cmentarza występuje również zabudowa mieszkaniowa, jednorodzinna. Wszystkie budynki w promieniu 150 m od projektowanego cmentarza podłączone są do sieci wodociągowej. W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu nie stwierdzono występowania użytkowych zbiorników wodnych, nie ma również w pobliżu zlokalizowanych ujęć wody pitnej.

W podłożu dokumentowanego terenu wyodrębniono grunty, różniące się do siebie genezą, litologią oraz parametrami geotechnicznymi. Wartości charakterystyczne parametrów geotechnicznych, dla wydzielonych warstw gruntów, ustalono na podstawie badań makroskopowych oraz zależności korelacyjnych zaczerpniętych z literatury.

W podłożu dokumentowanego terenu wyodrębniono grunty, różniące się do siebie genezą, litologią oraz parametrami geotechnicznymi. Wartości charakterystyczne parametrów geotechnicznych, dla wydzielonych warstw gruntów, ustalono na podstawie badań makroskopowych oraz zależności korelacyjnych zaczerpniętych z literatury

Fot. nr 2. Widok na obszar nr 2 zmiany studium z ulicy Jana Karola Chodkiewicza (tereny leśne w tle).

Źródło: Fotografia własna

Obszar nr 3 stanowi działki, należące do obrębu Gonty, które stanowią poszerzenie granic aktualnego złoża kruszywa piasków – GONTY.

Fot. nr 3. Widok na obszar nr 3 zmiany studium – tereny złoża GONTY.

6. PROJEKT ZMIANY STUDIUM

6.1. Informacje o zawartości i głównych celach projektu zmiany „Studium...”

Dokumentacja podlegająca prognozie składa się z części tekstowej projektu ZMIANY „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty*” wraz z załącznikami graficznymi – rysunkami uwarunkowań oraz rysunkiem kierunków zagospodarowania przestrzennego skali 1: 10 000.

Głównymi celami jakimi kierowano się podczas sporządzania analizowanego dokumentu było dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój infrastruktury technicznej i społecznej z jednoczesnym zachowaniem wysokich walorów krajobrazowych.

Wskazane kierunki zagospodarowania gminy mają na celu ochronę istniejących walorów środowiska przyrodniczego, stanowiących podstawę atrakcyjności gminy, poprzez wprowadzenie odpowiednich ograniczeń w zagospodarowaniu i wykorzystaniu terenów. Działania te mają na celu utrzymanie dominujących funkcji: rolniczej oraz rekreacyjnej w oparciu o bogate zasoby przyrodnicze gminy. Zrównoważony rozwój obszaru predysponowanego pod realizację cmentarza komunalnego, poszerzenie terenów górniczych (zasobnych w piaski) z równoczesnym rozwojem infrastruktury technicznej.

W analizowanym dokumencie ustalono wytyczne, do planów miejscowych, zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów. Wprowadzono ograniczenia, dla lokalizacji nowych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko

W ustaleniach dotyczących Kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wymieniono istniejące obszary przestrzeni publicznej w poszczególnych strefach. Niezależnie od powyższego na terenie gminy dopuszcza się realizację urządzeń i obiektów służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych. W granicach opracowania Studium określono obszary stanowiące potencjalne tereny rozwojowe, w tym wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz tereny zainwestowane - wymagające uporządkowania, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Granice obszarów wrysowano na rysunku Studium. Analizując ustalenia dokumentu należy uznać, że skala potencjalnych zmian w porównaniu do aktualnego zagospodarowania terenu jest duża.

W okresie obowiązywania studium przyjętego Uchwałą Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28.09.2020 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty, wystąpiły potrzeby aktualizacji dokumentu w zakresie ujawnienia strefy oddziaływania elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w sąsiedniej gminie, ujawnienia złóż kruszywa naturalnego oraz zmian w zakresie lokalizacji cmentarza. Zmiany związane z aktualizacją studium uwidoczniono poprzez pogrubienie kursywy w kolorze czerwonym.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Rada Gminy podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego celem określenia polityki przestrzennej Gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty dotyczy terenu zlokalizowanego w obrębie ewidencyjnym Rodowo i Gonty i jest podyktowana koniecznością wprowadzenia w dokumencie obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz obszarów udokumentowanych złóż kopalin. W związku z tym, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest

dokumentem planistycznym odzwierciedlającym politykę przestrzenną prowadzoną przez Gminę, a także biorąc pod uwagę konieczność racjonalnego zagospodarowania terenów, stwierdza się, że przystąpienie do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty dla ww. terenu jest zasadne.

Definitywnie, o stopniu oddziaływania przedsięwzięć wynikających z ustaleń analizowanego dokumentu decydować będzie sposób ich realizacji oraz ich faktyczna lokalizacja. Zapisy Zmiany Studium biorą pod uwagę położenie terenów w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody, uwzględniając ograniczenia, które wynikają z ich lokalizacji.

6.2. Uwarunkowania – diagnoza stanu istniejącego

Zagospodarowanie oraz użytkowanie terenów objętych zmianą studium Miasta i Gminy Prabuty jest zróżnicowane. W centralnej części gminy położone jest miasto Prabuty (obszar zmiany nr 2), natomiast sieć osadnicza w granicach obszaru wiejskiego jest rozproszona. W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne. Najmniej jest lasów i gruntów leśnych.

Uwarunkowania środowiska naturalnego mają duży wpływ na zagospodarowanie przestrzenne. Powodują one między innymi liczne ograniczenia.

6.2.1. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

6.2.1.1. Strefa ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych

Przy lokalizowaniu wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych zachować należy odległości wokół cmentarzy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego.

6.2.2. Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Istotnym elementem fizjograficznym, decydującym o rozwoju osadnictwa oraz rolniczym użytkowaniu terenu, są też nachylenia – spadki terenu. Zbyt duże nachylenia utrudniają, a nawet uniemożliwiają zabudowę, a w rolnictwie są powodem erozji wodnej gleb.

Na terenie gminy brak jest znacznych spadków terenu.

6.2.3. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na terenie gminy Prabuty znajdują się trzy udokumentowane złoża kopalin.

Obszary zasobowe udokumentowanych złóż kopalin wydobywanych metodą odkrywkową należy chronić przed zmianą sposobu dotychczasowego użytkowania, aby w przyszłości możliwe było podjęcie takiego wydobycia. Eksploatacja powinna być prowadzona zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego złoża, określonego w koncesji na wydobycie surowca lub zgodnie z decyzją administracyjną.

Istotnym zagadnieniem dotyczącym pozyskiwania surowców naturalnych jest nielegalna eksploatacja, przeważnie na własne potrzeby, przez miejscową ludność. Punktów takich jest na obszarze gminy kilkanaście.

Główne problemy i zagrożenia związane z wydobywaniem złóż to:

- oddziaływanie hałasu i pyłu na mieszkańców,
- negatywny wpływ na nawierzchnię dróg,
- położenie w zasięgu oddziaływania na obszary chronione,
- wpływ na stosunki wodne oraz zasoby wodne.

Główny negatywny skutek przejawia się w niszczeniu naturalnej warstwy glebowej oraz pedosfery (wierzchnia warstwa litosfery), która wymagać będzie po wyeksploatowaniu zasobów odpowiednio dobranej rekultywacji obszaru. Wskazane jest, z uwagi na ochronę środowiska, aby rekultywacja na w/w terenie przebiegała w sposób możliwie najbardziej naturalny o kierunku rolniczym lub leśnym.

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty nie stwierdzono występowania udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

6.3. Główne cele projektu ZMIANY „Studium...” w zakresie kierunków dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Celem opracowania zmiany Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Zadaniem Studium jest określenie ogólnych granic możliwych działań inwestycyjnych na obszarze objętym Studium, oraz określenie zasady wzajemnych powiązań funkcjonalnych i przestrzennych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiska i istniejącego zainwestowania oraz wymogów zawartych w odrębnych przepisach. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednakże jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Głównym założeniem polityki przestrzennej wprowadzanej niniejszym studium jest właściwe wykorzystanie przestrzeni gminy. Rozwój równoważący sfery: środowiskową, przyrodniczą, społeczną i gospodarczą (ekonomiczną) powinien odbywać się bez degradacji środowiska.

Naczelnym celem polityki przestrzennej wyrażonej w studium gminy jest kształtowanie struktury przestrzennej sprzyjającej zrównoważonemu wykorzystywaniu cech, zasobów i walorów przestrzeni z rozwojem gospodarczym, wzrostem poziomu i jakości życia oraz trwałym zachowaniem wartości środowiska.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określają potencjalne możliwości zagospodarowania przestrzeni dla realizacji przyjętych celów poprzez sformułowanie rodzaju i zakresu zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy. Ustalenie działań niezbędnych dla wprowadzenia tych zmian jest określeniem zasad polityki przestrzennej. Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone zostały w formie ustaleń ogólnych odnoszących się do rozwoju przestrzennego i funkcjonalnego, ustaleń szczegółowych odniesionych do obszarów polityki przestrzennej, z określeniem głównych form użytkowania i kierunków działań na wyodrębnionych (w ramach tych obszarów) terenach.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem określającym głównie kierunki rozwoju gminy. Szczegółowa lokalizacja infrastruktury technicznej, a także szczegółowy układ drogowy określony zostanie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których zgodnie z przepisami *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* sporządzone zostaną prognozy skutków finansowych uchwalenia planów. Skutki uchwalenia planu miejscowego pod względem prawnym i finansowym dotyczą zarówno gmin jak i właścicieli oraz użytkowników wieczystych nieruchomości objętych planem. Obciążenia finansowe,

które ponosi gmina w związku z uchwaleniem planu posiadają różny zakres i charakter, powstają w różnym czasie, w zależności od zapisów zawartych w planie i rozwoju procesu inwestycyjnego.

6.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ZMIANY studium

W przypadku braku zmiany studium obowiązywać będzie aktualnie obowiązujące dotychczas „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty

Biorąc pod uwagę wnioski o zmianę studium wszczęto Uchwałę Nr LVIII/375/2022 z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty.

Konieczność uaktualnienia zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wynika ze zmieniających się potrzeb rozwojowych oraz nowych uwarunkowań prawnych.

6.5. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu ZMIANY studium.

Po ogłoszeniu do wiadomości publicznej sporządzania projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do Urzędu Gminy wpłynęło wiele wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia gruntów. Większość wniosków dotyczyło terenów dotychczas niezagospodarowanych.

Część wnioskowanych do zmiany przeznaczenia terenów położona była na obszarach otwartych, oddalonych od istniejącej zabudowy, często cennych przyrodniczo i krajobrazowo (Natura 2000). Forma architektoniczna oraz gabaryty obiektów realizowanych na takich terenach często nie wpisuje się harmonijnie w krajobraz. Rozwój zagospodarowania na obszarach oddalonych od istniejących terenów zainwestowania wiąże się często z dużymi kosztami, którymi może zostać obciążona gmina tj. doprowadzenie podstawowej infrastruktury technicznej, budowy dróg dojazdowych oraz z zagrożeniami środowiska w przypadku jej braku.

Biorąc pod uwagę powyższe wnioski nie ma możliwości prawidłowego zagospodarowania tych terenów, co generuje szereg problemów, przede wszystkim brak akceptacji ze strony wnioskodawców.

6.6. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego obszaru całej gminy. Każda planowana inwestycja mogąca znacząco oddziaływać na środowisko musi uzyskać tzw. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji, której wydanie poprzedzone jest oceną oddziaływania na środowisko (OOS). Celem OOS jest określenie czy wpływ danej inwestycji będzie znaczący dla środowiska, co pomoże w podjęciu decyzji zezwalającej na realizację danego przedsięwzięcia.

Znaczące oddziaływanie rozpatruje się w zakresie zagwarantowania funkcjonowania sieci Natura 2000 jako sieci spójnej. Istotność oddziaływania wynika ze specyfiki środowiskowej obszaru chronionego.

6.7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia projektu studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania studium

Projekt zmiany studium powinien uwzględniać następujące akty prawne i dokumenty, w których zawarte są podstawowe cele ochrony środowiska:

- aktach prawnych i dokumentach międzynarodowych;

- aktach prawne krajowe;
- strategiczne i planistyczne dokumenty krajowe;
- dokumenty regionalne, powiatowe i gminne.

6.7.1. Akty prawne i dokumenty międzynarodowe.

A. Konwencje międzynarodowe:

1. Konwencja o różnorodności biologicznej

Konwencja sporządzona została w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. 2002, Nr 184, poz. 1532). Ratyfikując Konwencję w 1996 roku, Polska stała się jej pełnoprawną stroną i przyjęła na siebie wszystkie zobowiązania wynikające z tego dokumentu. W artykule 6 Konwencji czytamy: „Każda Umawiająca się Strona, zgodnie ze swoimi szczególnymi warunkami i możliwościami:

a) opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, interalia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony,

b) włącza, w miarę możliwości i potrzeby, ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej do odpowiednich sektorowych i międzysektorowych planów, programów i polityk.”

Zobowiązanie to zostało potwierdzone w **II Polityce ekologicznej państwa**, przyjętej przez Radę Ministrów 13 czerwca 2000 r., a następnie Sejm w sierpniu 2001 r.

2. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk.

Konwencja sporządzona została w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. 1996, Nr 58, poz. 263). Konwencja została ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku. Celem konwencji (artykuł 1) jest „ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych...”.

B. Dyrektywy Unii Europejskiej.

1. Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory)

2. Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich gatunków ptaków)

W/w dyrektywy promują przede wszystkim działania sprzyjające zachowaniu różnorodności biologicznej poprzez ochronę dzikiej flory i fauny oraz ich naturalnych siedlisk, z uwzględnieniem wymagań ekonomicznych, społecznych i kulturowych. Zachowanie, utrzymanie lub odtworzenie dostatecznej różnorodności i obszaru siedlisk ma zasadnicze znaczenie dla ochrony wszystkich gatunków. Dyrektywy podkreślają istotną funkcję obszarów podmokłych, w tym dolin rzecznych, które ze względu na swą liniową i ciągłą strukturę są bardzo ważne dla migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej dzikich gatunków.

Ochrona obszarów podmokłych, w tym siedlisk słodkowodnych, jest jednym z kluczowych elementów tego programu. W oparciu o zapisy Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej tworzona jest w granicach Unii Europejskiej, sieć obszarów cennych przyrodniczo – Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000. Ze względu na wysoki stopień zagrożenia niektórych rodzajów siedlisk naturalnych i gatunków, konieczne było ich określenie jako priorytetowych przy podejmowaniu działań ochronnych.

C. Dokumenty Unii Europejskiej.

1. „Zrównoważona Europa dla lepszego świata”. Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej.

2. Wspólne stanowisko Unii Europejskiej dotyczące negocjacji w sprawie przystąpienia Polski do Unii, odnoszących się do obszaru negocjacyjnego „Środowisko”, przyjęte w Brukseli 24 października 2001 roku (dokument 20745/01 CONF-PL 95/01).

3. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów dla środowiska (2001/42/WE).

6.7.2. Akty prawne krajowe

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Problematyka zagospodarowania terenu gminy Grudziądz wiąże się z zagadnieniami zakazów i nakazów obowiązujących na obszarach chronionych, ochroną gatunkową roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, rozwiniętych szczegółowo w ustawie i rozporządzeniach wykonawczych.

Zgodnie z art. 33 pkt 1 i 2 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody „zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000” do czasu zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską lub odmowy jego zatwierdzenia.

Według art. 33 pkt. 3 w/w Ustawy „projekt przedsięwzięcia o potencjalnym bezpośrednim lub pośrednim wpływie na stan obszaru Natura 2000 podlega ocenie dokonywanej na podstawie tytułu I działu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska pod względem ewentualnych w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000”.

2. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

Ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego powinny zawierać warunki:

- **Art. 24.** „Utrzymywanie śródlądowych wód powierzchniowych (...) nie może naruszać istniejącego dobrego stanu ekologicznego tych wód oraz warunków wynikających z ochrony wód.”
- **Art. 25.** „Zabrania się niszczenia lub uszkodzania brzegów śródlądowych wód powierzchniowych (...) oraz gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi.”
- **Art. 26.** „Do obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych (art.10 i 11) należy: (...) dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego wód (art.9 pkt.2), (...) współudział w odbudowywaniu ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych.”
- **Art. 31 pkt 2 i 4.** „Korzystanie z wód (art.31. pkt.1) nie może powodować pogorszenia stanu ekologicznego wód i ekosystemów od nich zależnych (...). Przepisy ustawy dotyczące korzystania z wód stosuje się odpowiednio do: nawadniania lub odwadniania gruntów (...), użytkowania wód znajdujących się w rowach (art.9 pkt.13), (...) wydobywania z wód powierzchniowych kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinania roślin z wód lub brzegu.”
- **Art. 38.** „Wody podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność. Celem ochrony wód jest utrzymywanie lub poprawa jakości wód, biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na obszarach zalewowych, tak aby wody osiągnęły co najmniej dobry stan ekologiczny (art.9 pkt.2) i w zależności od potrzeb nadawały się do: (...) bytowania ryb w warunkach naturalnych oraz umożliwiały ich migrację (...). Ochrona wód polega w szczególności na: (...) zapobieganiu niekorzystnym zmianom naturalnych przepływów wody albo naturalnych poziomów zwierciadła wody. Ochrona wód jest realizowana z uwzględnieniem

postanowień działu I i działu III w tytule II oraz działów I-III w tytule III ustawy – Prawo ochrony środowiska.”

3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

Projekt studium powinien uwzględniać zapisy działu VII – ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji, w szczególności:

Art. 71.

1. Zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. W koncepcji, strategiach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:

- określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu,
- ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

3. Przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewniać zachowanie jego walorów krajobrazowych.

6.7.3. Strategiczne i planistyczne dokumenty krajowe

Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Najważniejsze zadania przyjęte w tym dokumencie to: „...zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, podniesienie jakości życia społeczeństwa poprzez zapewnienie dobrego stanu środowiska naturalnego na całym obszarze kraju...” Wizja docelowego stanu kraju w odniesieniu do sfery przyrodniczej, który powinien zostać osiągnięty w wyniku zrealizowania najbardziej pożądanego scenariusza rozwoju, zawiera się w następujących stwierdzeniach:

„Zarządzanie przestrzenią powinno służyć zapewnieniu właściwych relacji pomiędzy potrzebami człowieka i ochrony przyrody (...). Powinny być bezwzględnie przestrzegane zasady ochrony przyrody i zrównoważonego wykorzystywania zasobów biologicznych także poza obszarami chronionymi...”.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2023

Dnia 13 stycznia 2011 r. Rada Ministrów przyjęła Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 roku. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego nadrzędnym celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych w dążeniu do konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju do 2030 roku kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią i zapewnieniu bezpieczeństwa, w tym powodziowego.

Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań.

Strategia ta została opracowana w ramach zobowiązań związanych z ratyfikacją przez Polskę Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz. U. z 2002 r. Nr 184, poz. 1532). W dniu 25 lutego 2003 r. dokument został zatwierdzony przez Radę Ministrów, a zawarte w niej działania operacyjne obejmują m.in. ochronę:

1. Ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski.
2. Ekosystemów wodno – błotnych (zarówno w lasach) i ich umiarkowane użytkowanie.
3. Obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania.
4. Różnorodności biologicznej poprzez zapewnienie wystarczających zasobów wodnych.
5. Różnorodności biologicznej rzek i odtworzenie ich ciągłości ekologicznej.
6. Przeciwpowodziową przy pomocy metod sprzyjających przyrodzie.

A także:

7. Zwiększenie powierzchni zadrzewień i zakrzewień na terenach użytkowanych rolniczo.
8. Efektywniejszą współpracę nauki z praktyką (administracją, przemysłem, organizacjami społecznymi itp.) w celu pełniejszego i szybszego wykorzystywania wyników prac, w tym szczególnie w procesach decyzyjnych.

Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet będzie miało stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego. Metody te zostały uwzględnione w studium, należą do nich m.in. poprawa efektywności energetycznej, a także stosowanie alternatywnych surowców oraz alternatywnych i odnawialnych źródeł energii, doskonalenie procesów planowania z uwzględnieniem ocen oddziaływania na środowisko ograniczenie poziomów hałasu ze środków transportu drogowego i pozadrogowego; stymulowanie rozwoju polskiego przemysłu ochrony środowiska. W **rolnictwie** stosowanie tzw. dobrych praktyk rolniczych, zapewniających lepsze wykorzystanie potencjału biologicznego gleb przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego oddziaływania na środowisko nawozów i środków ochrony roślin, wprowadzanie mechanizmów zachęcających do wykorzystania pod zalesienie gruntów rolnych o słabych glebach, gruntów podatnych na erozję, w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych.

W budownictwie i gospodarce komunalnej unowocześnienie systemów grzewczych z wykorzystaniem lokalnych zasobów energii odnawialnej, termomodernizację zasobów budowlanych, modernizację sieci ciepłych i wodociągowych, racjonalizację zużycia wody, segregację śmieci i odzysk surowców. W zagospodarowaniu przestrzennym korzystne dla środowiska przyrodniczego kształtowanie przestrzenne w osadnictwie i poszczególnych dziedzinach działalności, a także zabezpieczenie ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych oraz funkcji ekologicznych poszczególnych obszarów poprzez uwzględnianie warunków ich zachowania w planach zagospodarowania przestrzennego, w tym sporządzenie planów miejscowych na terenach zabudowanych przyległych do jezior. W **turystyce** zmniejszenie natężenia ruchu turystycznego w miejscowościach i na terenach najbardziej uczęszczanych, rozbudowę bazy turystycznej i zwiększenie zakresu turystycznej promocji rejonów i miejsc dotychczas mniej popularnych, a również atrakcyjnych.

Występujące na terenie gminy warunki przyrodnicze i ich ochrona prawna, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie stwarzają istotnych problemów dla realizacji zaprojektowanych w studium zamierzeń.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty określa ochronę i umiarkowane użytkowanie różnorodności biologicznej poprzez dostosowanie planowanych

funkcji do istniejącego stanu środowiska, biorąc pod uwagę występowanie ochronnych gatunków fauny i flory na danym obszarze gminy.

6.7.4. Dokumenty regionalne i powiatowe.

Krajowa strategia rozwoju regionalnego

Dnia 17 września 2019 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałą nr 102 Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030. Jest ona podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne, ich zadania, dokumenty programowe, sposób monitorowania i oceny efektów realizacji, formy wsparcia finansowego oraz źródła finansowania polityki regionalnej.

Polityka regionalna w perspektywie do 2030 r. kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych terytoriów, a w szczególności wspomaga rozwój tych obszarów, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału rozwojowego lub utraciły funkcje społeczno-gospodarcze. Ponadto koncepcja wspiera konkurencyjność regionów, zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz do rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.

Głównymi celami polityki regionalnej do roku 2030 są: zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, w tym m. in. rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych, poprzez np. wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie dzięki wzmacnianiu potencjału administracji, a także efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

Z dniem 1 marca 2017 r. wszedł w życie „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030”, przyjęty uchwałą Nr 318/XXXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2017 r., poz. 603). Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jako dokument długookresowy służy do wyznaczenia kierunków polityki przestrzennej województwa, której celem jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju, prowadzącego do spójnego i jednoczesnego tworzenia łądów: społecznego, ekonomicznego, środowiskowego i przestrzennego.

Główne ustalenia zagospodarowania przestrzennego odnoszące się do obszaru gminy Prabuty: w zakresie kształtowania struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami łądu przestrzennego: – zasada kształtowania zrównoważonej struktury funkcjonalno-przestrzennej sieci osadniczej, poprzez przyjęcie hierarchii, określającej rangę i wynikającą z niej rolę poszczególnych ośrodków, w tym miejscowości gminnych, zwłaszcza miast, jako ośrodków lokalnych krystalizujących sieć osadniczą na poziomie lokalnym (zasada 1.1.1.); – zasada pierwszeństwa wykorzystania obszarów istniejącego zagospodarowania oraz ograniczania rozwoju osadnictwa na terenach otwartych (zasada 1.1.4.); – zasada kształtowania zwartych przestrzennie jednostek osadniczych, minimalizującą terenochłonność oraz potrzeby związane z ich obsługą, ograniczającą ich negatywny wpływ na środowisko oraz sprzyjającą rozwijaniu więzi społecznych.

6.8. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH TERENÓW FUNKCJONALNYCH, W TYM WYTYCZNE ICH OKREŚLANIA W MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Poniżej przedstawiono kierunki i wskaźniki zagospodarowania terenów na obszarze miasta i gminy Prabuty **OBJĘTE ZMIANĄ STUDIUM**. Dokładne określenie planowanych funkcji i wskaźników nastąpi na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6.8.1. CMENTARZE I TERENY POTENCJALNIE PREDYSPONOWANE DO LOKALIZACJI CMENTARZA

Tereny potencjalnie predysponowane do lokalizacji nowego cmentarza, wyznaczone na podstawie wstępnej analizy uwarunkowań ekofizjograficznych;

- dopuszcza się zabudowę związaną z podstawową funkcją terenu, a także usługi nieuciążliwe w zakresie handlu;
- dopuszcza się budowę obiektów budowlanych i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z obsługą cmentarza, infrastruktury technicznej niezwiązanej z podstawową funkcją terenu, obiektów komunikacji (w tym parkingów) oraz ciągów komunikacyjnych i związanych z nimi urządzeń;
- wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów: □ minimalna/maksymalna powierzchnia zabudowy od 0% do 10% powierzchni terenu, □ minimalna/maksymalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych od 30% do 50%;
- w przypadku braku wyboru danej lokalizacji pod nowy cmentarz lub w przypadku niespełnienia wymagań wynikających z przepisów odrębnych zagospodarowanie terenów zgodnie z pozostałym przeznaczeniem wynikającym ze Studium.

6.8.2. TERENY GÓRNICZE

Tereny te obejmują obszary, gdzie badania geologiczne wykazały występowanie złóż kopalin:

- obejmuje tereny górnicze;
- zagospodarowanie terenu górniczego zgodnie z przepisami odrębnymi, decyzją koncesyjną i projektem zagospodarowania złoża, a także ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- zakaz zabudowy z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopaliny;
- tereny poeksploatacyjne powinny być zrekultywowane – zasady rekultywacji wynikają z decyzji koncesyjnej oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

6.9. Obszary wskazane do objęcia zakazem i ograniczeniami zabudowy i zagospodarowania na podstawie przepisów odrębnych

W zmianie Studium wskazuje się następujące ograniczenia w lokalizacji zabudowy i zagospodarowaniu terenów:

- 1) ograniczenia w sposobie użytkowania obszarów położonych w strefie ochronnej cmentarzy;

- 2) ograniczenia związane z położeniem w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Dzierżoń;
- 3) ograniczenia w użytkowaniu związane z ustanowieniem terenu górniczego „GONTY”, w tym zakaz zabudowy w obszarze górniczym, z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni, zgodnie z warunkami określonymi w projekcie zagospodarowania złoża i odpowiednich decyzjach koncesyjnych.

URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIE Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW

Do odnawialnych źródeł energii potencjalnie zlokalizowanych na terenie gminy Prabuty zalicza się elektrownie wiatrowe wykorzystujące siłę wiatru, elektrownie wodne, panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne, wykorzystujące energie słoneczną oraz biogazownie i elektrownie na biomasę zakładające wykorzystanie energetyczne stałych i suchych odpadów biomasy. Na rysunku studium wskazano granice obszarów rozmieszczenia potencjalnych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Wszystkie OZE lokalizowane na wyznaczonych na terenie gminy obszarach oraz poza nimi muszą spełniać przepisy i normy szczególne mające odniesienie do ich rodzaju, wielkości i charakterystyki technicznej. Lokalizacja i budowa odnawialnych źródeł energii elektrowni wiatrowych winny odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi. Poszczególne odnawialne źródła energii cechowane są barierami przestrzennymi i środowiskowymi.

Ograniczenia w zabudowie wynikające z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych:

Energetyka wiatrowa cechuje się znaczną ingerencją w struktury przestrzenne i środowiskowe z uwagi na gabaryty elektrowni wiatrowych oraz emisję hałasu. Cechą pozytywną jest jednak stosunkowo niewielka przestrzeń gruntu zajmowana pod poszczególne elektrownie wiatrowe, co sprzyja ochronie gruntów rolnych. W bezpośrednim sąsiedztwie gminy (na terenie gmin: Mikołajki Pomorskie i Kisielice) funkcjonuje kilkanaście elektrowni wiatrowych oraz planowane są nowe lokalizacje. Orientacyjne lokalizacje elektrowni wiatrowych w gminach sąsiednich wskazano jako oznaczenia informacyjne w części graficznej dokumentu. Sposób zagospodarowania terenów w gminie Prabuty winien uwzględniać przepisy odrębne wynikające z sąsiedztwa elektrowni wiatrowych.

Zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych określa ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 654). Ewentualna lokalizacja elektrowni wiatrowych lub stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu winna uwzględniać przepisy odrębne. W przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowych dla przedmiotowych obszarów i stref ustala się konieczność sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami odrębnymi.

W granicach stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej po spełnieniu przepisów odrębnych w tym dotyczących hałasu.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych odległość, elektrownia wiatrowa – może być lokalizowana od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, oraz budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa – równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając

elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej). Wyżej wymieniona odległość wymagana jest również przy lokalizacji i budowie elektrowni wiatrowej od form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 - 3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.

o ochronie przyrody. Jednakże zgodnie z art. 15. ust. 8 w ciągu 72 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dopuszcza się uchwalanie planów miejscowych przewidujących lokalizację budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, na podstawie przepisów dotychczasowych.

Emisja hałasu

Z racji poziomów ciśnienia akustycznego niższych od progu percepcji słuchowej to nie infradźwięki stanowią zagrożenie. Problem może stanowić hałas słyszalny, ale ten odbierany jest przez nas w sposób bardzo indywidualny i nacechowany osobistym nastawieniem do turbin.

Turbiny wiatrowe to względnie nowe źródło hałasu środowiskowego i stąd ich wpływ na zdrowie ludzi nie jest jeszcze w pełni rozpoznany. W literaturze fachowej zwraca się jednak uwagę na statystyczny związek pomiędzy generowanym przez turbiny hałasem słyszalnym a np. jakością snu oraz stresem. Co więcej, hałas ten jest oceniany jako bardziej uciążliwy niż inne hałasy środowiskowe (np. hałas drogowy) o zbliżonym poziomie. Trzeba jednak pamiętać o subiektywnych czynnikach warunkujących odbiór uciążliwości, w tym indywidualne kwestie estetyki i samo osobiste nastawienie do turbin.

Obowiązek wykonania kontrolnych pomiarów poziomów hałasu na terenach objętych określoną ochroną akustyczną jest często nakładany na inwestora w decyzji środowiskowej. Kontrolne pomiary poziomów hałasu należy wykonywać w warunkach, w których występuje najbardziej niekorzystne oddziaływanie przedsięwzięcia na stan akustyczny środowiska. Decyzja może nakazywać dodatkowo np. korektę nastaw turbin oraz przeprowadzanie przez inwestora pomiarów hałasu we wskazanych punktach. Przedmiotem decyzji środowiskowej jest także zobowiązanie inwestora do prowadzenia okresowego monitoringu hałasu na terenach objętych ochroną akustyczną.

W świetle dostępnych danych literaturowych nie ma wiarygodnych dowodów, że poniżej progu percepcji słuchowej infradźwięki wywołują jakiekolwiek niekorzystne skutki fizjologiczne lub psychologiczne – czytamy w odpowiedzi. W szczególności przy obecnym stanie wiedzy brak jest także niepodważalnych podstaw, aby móc powiązać chorobę wibroakustyczną i syndrom turbin wiatrowych z ekspozycją na infradźwięki towarzyszące pracy turbin wiatrowych zwłaszcza, że coraz więcej danych wskazuje, że objawy im przypisywane mogą być tłumaczone efektem nocebo (łac. będę szkodzić). Efekt ten jest odwrotnością znanego powszechnie efektu placebo.

Efekt migotania cienia

Obracające się łopaty wirnika turbiny wiatrowej rzucają na otaczające je tereny cień, powodując tzw. efekt migotania. Zjawisko to, przy częstotliwości powyżej 2,5 Hz nazywa się efektem stroboskopowym, a naukowcy potwierdzają jego uciążliwość dla człowieka. W przypadku nowoczesnych turbin wiatrowych niesłusznie mówi się o tym efekcie, ponieważ, aby pracująca turbina mogła go osiągnąć, rotor wiatraka musiałby wykonywać 50 obrotów wirnika na minutę. Tymczasem nowoczesne wolnoobrotowe turbiny obracają się z prędkością maksymalną 20 obrotów na minutę, a częstotliwość migotania nie przekracza 1 Hz.

Zakłada się, że zjawisko to nie jest w ogóle zauważalne w odległości dziesięciokrotności długości łopat wirnika. W przypadku obiektów znajdujących się bliżej, przyjmuje się, że są one narażone na ten efekt około 18 godzin w ciągu roku.

Naukowcy są zgodni, że migotanie o częstotliwości powyżej 2,5 Hz, zwane efektem stroboskopowym, może być dla człowieka uciążliwe. Ale tylko u 5% osób chorych na epilepsję, które poddano badaniu wpływu migotania światła na samopoczucie, częstotliwości w zakresie 2,5 - 3 Hz wywołały negatywne efekty. U większości osób reakcja ze strony organizmu pojawia się przy wielokrotnie wyższych częstotliwościach, rzędu 16 - 25 Hz. Wg British Epilepsy Association

(Brytyjskiego Stowarzyszenia Epilepsji) nie ma żadnych dowodów na to, że zjawisko migotania cieni, którego źródłem jest farma wiatrowa, może wywoływać ataki epilepsji. Maksymalne częstotliwości migotania wywołanego przez współczesne turbiny wiatrowe nie przekraczają bowiem 1 Hz, czyli znajdują się dużo poniżej progowej wartości 2,5Hz, i nie powinny być odbierane jako szkodliwe (British Epilepsy Association, 2009). Aby efekt migotania cieni wywoływany przez elektrownie wiatrowe mógł osiągnąć częstotliwość efektu stroboskopowego, a więc przekraczać wartość 2,5 Hz, rotor wiatrakamusiłby wykonywać 50 obrotów wirnika na minutę, tymczasem nowoczesne wolnoobrotowe turbiny obracają się z prędkością nie większą niż 12-20 obrotów na minutę.

Intensywność zjawiska zacielenia, czy też zjawiska migotania cieni jako takiego, a tym samym jego odbiór przez człowieka, uzależnione są od kilku czynników: wysokości wieży i średnicy wirnika, odległości „obserwatora” od farmy wiatrowej, pory roku, zachmurzenia, obecności przeszkód przesłaniających pomiędzy turbiną wiatrową a „obserwatorem”, orientacji okien w budynkach, oświetlenia w pomieszczeniu – jeśli dane pomieszczenie doświetlenie jest przez oświetlenie sztuczne bądź przez okno, które nie znajduje się w strefie oddziaływania cieni, intensywność zjawiska migotania cieni w danym pomieszczeniu będzie znacznie ograniczona, z uwagi na fakt, iż istniejąca, na terenie sąsiedniej gminy elektrownia wiatrowa wraz ze strefą oddziaływania usytuowana jest na północ od obszaru nr 1 zmiany studium, toteż żadnego efektu migotania cieni nie będzie.

Rzucanie bryłek lodu

Jeśli turbina wiatrowa działa w warunkach oblodzenia, ryzyko rzutu lodem występuje w dwóch sytuacjach. Kawałki lodu są rzucone przez łopaty czynnej turbiny na skutek działania sił aerodynamicznych i odśrodkowych bądź upadają z nieruchomych śmigieł i gondoli lub podczas biegu jałowego czy rozruchu. Badania wykazują, że w przypadku ułamania się kawałka śmigła o masie rzędu kilkudziesięciu kilogramów i więcej, jego elementy mogą odlecieć na odległość niewiele mniejszą od maksymalnego rzutu (z). Skrócenie zasięgu następuje dla małych fragmentów łopaty o masie kilku do kilkunastu kilogramów lub gdy zmianie ulegnie kat natarcia łopaty podczas lotu.

Wieloletnie statystyki dokumentujące wypadki mające miejsce w elektroenergetyce wiatrowej odnotowały udokumentowane przypadki, w których przyczyną szkód było oderwanie się kawałków lodu od wiatraka, niektóre z nich są to zdarzenia wielokrotne, dodatkowo stwierdzono pojedyncze przypadki, w których zranieni zostali ludzie. Najdalszy przelet bryły lodu oderwanej od łopaty wiatraka zaobserwowany został na odległość 140 m od elektrowni.

Występująca w terenie objętym mpzp zabudowa mieszkaniowa znajduje się powyżej tej odległości.

Prognozuje się iż, z uwagi na odległość istniejących i planowanych z terenu sąsiedniej gminy Mikolajki Pomorskie elektrowni wiatrowych od ewentualnej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej na obszarze północnej części gminy Prabuty nie będą one miały negatywnego wpływu środowisko oraz na zdrowie ludzi.

7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

7.1. Bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, stale i chwilowe oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy pociągnie za sobą zmianę istniejącego stanu środowiska. Sposób i stopień oddziaływania na środowisko zależy od lokalnych uwarunkowań, takich jak: typ krajobrazu, budowa geologiczna, ukształtowanie powierzchni, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz zainwestowanie terenu.

Tabela poniżej charakteryzuje przewidywane oddziaływania, jakie mogą pociągać za sobą zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz użytkowaniu poszczególnych obszarów. Prognoza

oddziaływania na środowisko powinna być sporządzona na etapie realizacji poszczególnych przedsięwzięć, wynikających z konkretnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Tabela nr 5. Przewidywane oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne).

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego	Przewidywane oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
	Obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię Ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
rozwój nowoczesnej infrastruktury technicznej	0	+/-	+	+/-	+/-	+	0	+/-	+	0	+	0	+
rozwój komunikacji (w tym publicznej), poprawa jakości dróg i rozwój sieci drogowej	0	-	+	-	-	0	-	-	0	0	0	0	0
ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	+	+
zmniejszenie oddziaływania „niskiej emisji”	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+
poprawa stanu oraz racjonalne wykorzystanie terenu i zasobów glebowych	0	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
ochrona różnorodności biologicznej i wartości środowiska przyrodniczego oraz odtwarzanie i wzbogacanie zasobów przyrody	+	+	+	+	+	0	0	+	+	0	+	0	0
zmniejszenie emisji hałasu	+	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0
kontrola i ograniczenie niekorzystnego wpływu promieniowania elektromagnetycznego	0	+	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odpowiednie zagospodarowanie obszarów i obiektów poddanych ochronie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0

ustalenie rygorystycznych zasad lokalizacji obiektów budowlanych w obrębie terenów o poszczególnym przeznaczeniu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	+
Tereny górnicze	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
Drogi	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-
Planowane inwestycje związane z energetyką wiatrową	0	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-	0	0

Oznaczenia:

(+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia

(-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia

(0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

Oddziaływania znaczące, stałe, długoterminowe, średnioterminowe i krótkoterminowe oraz chwilowe

Pod pojęciem oddziaływanie:

- **znaczące** rozumie się oddziaływanie, które prowadziło będzie do przekraczania norm środowiskowych określonych przepisami odrębnymi lub, w przypadku obszarów chronionych, będzie wpływało na przedmiot ochrony w stopniu zagrażającym funkcjonowaniu obszaru;
- **stałe** rozumie się oddziaływanie, które trwale wpływa na dany komponent środowiska - niemożliwe jest odtworzenie danego komponentu do stanu sprzed realizacji Studium;
- **długoterminowe** rozumie się oddziaływanie, które trwało będzie przez cały okres, w którym analizowany obszar będzie użytkowany zgodnie z ustaleniami Studium – możliwe jest przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji ustaleń Studium;
- **średnioterminowe** rozumie się oddziaływanie, które wynika z użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami Studium - przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji Studium możliwe jest w okresie użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami Studium;
- **krótkoterminowe** rozumie się oddziaływanie, które wynika z działań inwestycyjnych związanych z realizacją ustaleń projektu Studium - przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji Studium możliwe jest w okresie użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami Studium;
- **chwilowe** rozumie się oddziaływanie, które wynika z działań inwestycyjnych związanych z realizacją ustaleń projektu Studium - oddziaływanie ustanie z chwilą zakończenia działań.

7.2. Wpływ na ukształtowanie powierzchni i litosferę

Następstwem realizacji ustaleń zawartych w projekcie zmiany „Studium...” będzie powiększenie areалу gruntów wykluczonych z użytkowania rolniczego i terenów otwartych oraz zmiany użytkowania gruntów na rzecz złóż górnicych oraz terenu cmentarza.

Ustalenia projektu mogą powodować przekształcenia wierzchniej warstwy litosfery i powierzchni ziemi, związane przede wszystkim z pracami ziemnymi, wykonywanymi podczas powstawania nowych terenów zainwestowania. Część gruntów w wyniku prowadzenia prac związanych z przebiegiem liniowych

urządzeń infrastruktury technicznej może zmienić swoje parametry, głównie zagęszczenie. Zagrożenie stanowić będzie wytwarzanie większej ilości odpadów.

Powierzchnia ziemi w rozumieniu art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska rozumiana jest jako ukształtowanie terenu, glebę, ziemię oraz wody gruntów powinny one być w możliwie największym stopniu chronione poprzez zapewnienie ograniczenia zmian naturalnego ukształtowania terenu do niezbędnego minimum oraz utrzymanie, jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Potencjalne zagrożenie wystąpienia zanieczyszczenia warstw glebowych wiązać się będzie z użyciem sprzętu ciężkiego (maszyny budowlane) do realizacji projektowanych funkcji (mieszkaniowej, usługowej czy też produkcyjnej, wydobywania kruszywa) i będzie ograniczało się do czasu trwania budowy. Szczególnie podatne na zanieczyszczenie będą gleby w wykopach pod fundamenty. Do czasu realizacji fundamentów należy każdorazowo zadbać o prawidłowe ich zabezpieczenie przed potencjalnym spływem wód z zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi.

Istotnym przekształceniem terenu charakteryzuje się eksploatacja złóż kopalin, zwłaszcza kruszyw, studium uwzględnia udokumentowane złoża torfu, piasku i węgla kamiennego oraz wskazuje istniejące tereny i obszary górnicze torfu i piasku. Zapisy Studium wskazują, iż zabiegi przeprowadzane w ramach rekultywacji wyrobisk są zależne od wielkości terenu eksploatacji, zagospodarowania otoczenia, zapoczątkowanych przeobrażeń zdegradowanych terenów na skutek sukcesji, obecności wód powierzchniowych, możliwości technicznych i finansowych. Każdy teren górniczy wymaga oddzielnej analizy pod względem zamierzonego celu, jaki zostanie osiągnięty na skutek kompleksowych zabiegów rekultywacyjnych. Na potrzeby niniejszego opracowania określono ogólny kierunek rekultywacji, jakim jest przywrócenie aktywności biologicznej terenów zdegradowanych. Tereny poeksploatacyjne po uprzednich zabiegach technicznych – łagodzenie skarp, stopniowanie, wyrównanie itp., mogą być przede wszystkim zalesiane. Wydaje się, iż o skuteczności rekultywacji decyduje dobór gatunków, ewentualne przygotowanie podłoża i zabezpieczenie przed erozją wietrzną i wodną. Ostateczne formy rekultywacji zostaną uzgodnione po zakończeniu eksploatacji kruszywa. Nadrzędnym celem zabiegów rekultywacyjnych powinno być przywrócenie aktywności biologicznej obszarów zdegradowanych ze wskazaniem na zwiększenie lesistości gminy. Koncepcje zagospodarowania terenów powyrobiskowych i ich najbliższego otoczenia uwzględniać powinny wykorzystanie terenu dla celów dydaktycznych walorów kulturowych i przyrodniczych gminy nie naruszając ich wartości. Wybór konkretnego kierunku rekultywacji poprzedzony powinien być odpowiednimi pracami geologicznymi, w tym także badaniami, analizami.

Wpływ realizacji ustaleń zmiany studium na powierzchnię ziemi i litosferę przejawiać się będzie w formie oddziaływań:

- a) **Bezpośrednich** – jednorazowych występujących w momencie zajęcia terenu pod planowane inwestycje
- b) **Pośrednich** – związanych ze zmianami właściwości i parametrów komponentów środowiska rozłożonych w czasie. W wyniku realizacji inwestycji mogą zmienić się filtracyjne właściwości powierzchni gruntu.

7.3. Wpływ na hydrosferę

Podatność warstw wodonośnych na zanieczyszczenia uzależniona jest od właściwości i parametrów fizycznych przykrywających je warstw glebowych. Stopień przepuszczalności gleb oraz podatność na infiltrację zanieczyszczeń w głąb w sposób bezpośredni, będą miały przełożenie na niebezpieczeństwo wystąpienia zanieczyszczeń wód podziemnych. Do czynników powodujących zanieczyszczenie należeć będą płyny eksploatacyjne pojazdów obsługi budowy. W ograniczonym zakresie (w trakcie realizacji wykopów –

do czasu ich przykrycia), w przypadku wystąpienia opadów atmosferycznych, zaistnieje niebezpieczeństwo wymywania zanieczyszczeń powierzchniowych i ich bezpośredniego transportu do wykopów ziemnych. Przy zachowaniu wysokiej kultury prowadzenia prac budowlanych niebezpieczeństwo wystąpienia zanieczyszczenia wód podziemnych będzie istotnie ograniczone. Potencjalnym zagrożeniem, mogą być zużyte oleje do przekładni oraz ewentualne awarie i wycieki. W planach zagospodarowania przestrzennego powinno się każdorazowo uwzględniać konieczność stosowania się do przepisów o odpadach i nakazywać konserwację, właściwie składowanie i utylizowanie zużytych olejów.

Możliwość wystąpienia oddziaływania ewentualnych przyszłych inwestycji na wody powierzchniowe uzależnione będzie głównie od sposobu realizacji zamierzeń inwestycyjnych dbałość na etapie realizacji budowy przyczyni się w dużym stopniu do ograniczenia potencjalnego wpływu inwestycji na wody powierzchniowe. Korzystne jest lokalizowanie nowych stref rozwojowych, jako uzupełnienie istniejącej zabudowy, jak również poza terenami zalewowymi. Z wprowadzeniem nowej zabudowy, którą dopuszcza projekt analizowanego dokumentu zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów bytowych i związanych z prowadzeniem działalności usługowej, produkcyjnej lub magazynowej. Przełoży się to na zwiększenie poboru wody z poziomów użytkowych wód podziemnych.

Wskazano iż w celu ochrony środowiska przyrodniczego oraz komfortu życia mieszkańców celowe wyłoby skanalizowane miejscowości zlokalizowanych w granicach form ochrony przyrody oraz terenów położonych w sąsiedztwie jezior, które narażone są na antropopresję. W stosunku do rozproszonej zabudowy zagrodowej gospodarka ściekowa w projekcie Studium zakłada realizowanie odprowadzania ścieków w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe.

Gospodarka ściekowa winna rozwijać się równocześnie z rozwojem sieci wodociągowej. Zaleca się, aby wody opadowe z dachów i posesji zagospodarowane zostały na terenie działki tak, aby przeciwdziałać nadmiernemu odpływowi wód kształtując tym samym tereny zielone i oczka wodne. Z uwagi na charakter dopuszczanej zabudowy nie przewiduje się istotnego oddziaływania na środowisko gruntowo – wodne na etapie budowy. Na etapie realizacji zabudowy dopuszczanej w projekcie Studium, potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowić może wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego i składowanie materiałów budowlanych. Aby ograniczyć to oddziaływanie (np. przenikanie substancji ropopochodnych), należy wykorzystywać wyłącznie sprzęt sprawny technicznie i sprawować nad nim stały nadzór a substancje mogące przenikać do wód gruntowych należy magazynować w szczelnych zbiornikach ustawionych na stabilnym podłożu. Ponadto projekt Studium nakłada nakaz wyposażenia stacji, magazynów i baz paliw płynnych w instalacje i urządzenia zabezpieczające przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych zgodnie z przepisami odrębnymi, nakaz stosowania urządzeń ochronnych wód podziemnych przy projektowaniu i wykonywaniu dróg zgodnie z przepisami odrębnymi.

Istotnym zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego terenu gminy jest obniżenie poziomu wód gruntowych, z którymi ściśle związana jest fauna i flora gminy. Do potencjalnego obniżenia zwierciadła wód podziemnych może dojść w wyniku odwadniania wykopów fundamentowych i infrastrukturą podziemną. Oddziaływanie takie nie będzie miało charakteru trwałego, w przypadku lokalizacji zabudowy i będzie ograniczone do etapu prowadzenia prac budowlanych, i ze względu na potencjalną wielkość zabudowy będzie miało zasięg lokalny. Ewentualne odwadniania wykopów mogą mieć miejsce w przypadku lokalizacji zabudowy w pobliżu wód powierzchniowych, gdzie pierwszy poziom wód gruntowych zalega blisko powierzchni ziemi.

Projekt zmiany SUIKZP uwzględniają także potrzebę ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami w sposób pośredni, nakazując gospodarowanie odpadami zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Zgodnie z art. 58.1 i 59 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.)

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają m.in. na:

- stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego,
- zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.
- określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:
- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu.

Ustalenia dla obszarów zmiany studium przewidują znaczące zmiany w zagospodarowaniu terenów. Głównym zagrożeniem dla wód będzie powstawanie dużej ilości ścieków komunalnych i opadowych, będących jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie gminy. Zanieczyszczenie sieci hydrograficznej niedostatecznie oczyszczonymi ściekami bądź wodami opadowymi prowadzi także do pogorszenia się jakości wód podziemnych poprzez infiltrację.

Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska wodnego powinno opierać się przede wszystkim na wprowadzeniu systemów odprowadzania ścieków, powinny być gromadzone w szczelnych bezodpływowych zbiornikach lub w przydomowych oczyszczalniach. Na obszarach skanalizowanych o zwartej zabudowie powinny trafiać do gminnej kanalizacji oraz do istniejących oczyszczalni ścieków. Pozwoli to w znacznym stopniu ograniczyć dostawanie się zanieczyszczeń bytowych do gleb, cieków, a z nich do zbiorników wodnych, w których obecnie występują w dużych ilościach, obniżając tym samym jakość wód.

Realizacja ustaleń projektu „Studium” przy prawidłowo prowadzonej gospodarce wodno – ściekowej nie powinna powodować ponadnormatywnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Rozwiązania przyjęte w analizowanym projekcie studium w zakresie elementów oddziałujących na hydrografię obszaru gminy są zgodne z wymogami ochrony środowiska.

7.4. Wpływ na zdrowie ludzi i atmosferę

Do głównych źródeł uciążliwości w granicach projektu ZMIANY Studium zaliczyć należy funkcjonowanie istniejącej sieci układu komunikacyjnego oraz funkcjonowanie nowo projektowanych terenów górniczych.

W wyniku lokalizacji terenu cmentarza komunalnego z dala od terenów mieszkaniowych nie pogorszy się znacznie klimat akustyczny gminy miasta i gminy Prabuty.

W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pochodzących z tras komunikacyjnych (cmentarz, tereny górnicze) proponuje się wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras

komunikacyjnych oraz granic terenów o funkcji usług uciążliwych szpalerów wielowarstwowych, zimozielonych drzew w oparciu o rodzime gatunki.

Zmiana „Studium...” nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na życie i zdrowie ludzi. W wyniku zmiany studium wprowadzane zostaną zapisy mające na celu polepszenie standardów życia ludzi poprzez rozwój terenów funkcjonalnych. Zaleca się dążyć do stosowania paliw niskoemisyjnych we wszystkich źródłach ciepła. Przewiduje się możliwość wykorzystywania niskotemperaturowej energii słonecznej, a tym samym ograniczenie powstawania w wyniku spalania paliw kopalnych SO_2 , NO i NO_2 , pył drobny PM10. SO_2 substancji stanowiącej część składową czarnego smogu, gdzie przy dużym stężeniu chwilowym w powiązaniu z pyłami stanowić może nawet śmiertelne zagrożenie. NO i NO_2 podobnie jak inne zanieczyszczenia powietrza, oddziałują negatywnie na układ oddechowy człowieka (zarówno górne jak i dolne odcinki dróg oddechowych).

W granicach opracowania nie występują, zakłady i instalacje stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, brak wyznaczenia nowych w zmianie Studium w związku z czym nie planuje się zagrożeń wystąpienia poważnej awarii w rozumieniu art. 248 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

7.5. Wpływ na biosferę, w tym na obszary „Natura 2000”

Przewidywana realizacja ustaleń zmiany „Studium...” nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

Ocena oddziaływania ustaleń zmiany studium na formy (w tym szczególnie obszary Natura 2000) ochrony przyrody.

Przewidywane kształtowanie zmian w strukturze funkcjonalnoprzestrzennej, nie powinno w znaczący sposób przyczynić się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków objętych ochroną oraz jego integralności lub powiązania z innymi obszarami chronionymi.

Skale oceny oddziaływań na najbliższej leżące, najistotniejsze formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000 (siedliska chronione oraz gatunki i ich siedliska) przedstawiono w poniższej tabeli, gdzie:

‘x’ – brak negatywnego oddziaływania

‘-’ - oddziaływanie negatywne słabe;

‘- -’ - oddziaływanie negatywne (umiarkowane), ograniczone planistycznie do obszarów zainwestowania;

‘- - -’ – oddziaływanie znacząco negatywne; ‘F’ –

faza funkcjonowania.

‘R’ – faza realizacji;

bezpośrednie – będące oczywistą konsekwencją konkretnego zapisu;

pośrednie – nie będące celem zapisu, ale stanowiące jego skutek;

wtórne – będące odsuniętym w czasie następstwem realizacji innych zapisów;

skumulowane – zsumowane zjawiska spowodowane różnymi zapisami;

krótkoterminowe – występujące w czasie realizacji zadań wynikających z zapisów zmiany Studium i ustępujące w niedługim czasie po zakończeniu ich realizacji lub wynikające z przeznaczenia terenu, na którym dana funkcja jest realizowana przez krótki okres czasu,

średnioterminowe – ustępujące po realizacji wszystkich elementów koniecznych do ich zakończenia np. etap budowy;

długoterminowe – ich okres występowania utrzymuje się wiele lat po zakończeniu realizacji zapisów zmiany Studium;

stałe – utrzymujące się na zawsze po realizacji zapisów planu;

chwilowe – utrzymujące się w bardzo krótkim czasie przy działaniach sprzyjających tym zjawiskom.

Tabela nr 6. Skale oceny oddziaływań na najbliższej leżące, najistotniejsze formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000.

	ODDZIAŁYWANIE										
	RODZAJ				CZAS					PRZESTRZEŃ	
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	lokalne	ponadlokalne
Obszary chronionego krajobrazu	- R,F			- R,F	-		- R,F	- R,F		- R,F	
Pomniki przyrody	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Użytki ekologiczne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

7.6. Wpływ na faunę i florę

Z uwagi na fakt, iż w środowisku przyrodniczym, każdy jego składowy element oddziałuje na siebie, zanieczyszczenia gleb, wód i powietrza atmosferycznego wpływają znacząco na faunę i florę obszarów zagrożonych.

Degradacja fauny i flory może mieć charakter:

- **bezpośredni** – niszczenie roślinności, wycinka drzew, zabiegi melioracyjne i regulacja koryt rzecznych, płoszenie zwierzyny, czy tworzenie przeszkód na trasach przebiegu korytarzy ekologicznych, ograniczając migrację zwierząt,
- **pośredni** – poprzez zanieczyszczanie i degradowanie środowiska życia roślin i zwierząt – powietrza, gleby i wód.

Lokalizacja musi uwzględniać uwarunkowania w zakresie cennych wartości krajobrazowych i przyrodniczych. Uwzględniając te obciążenia środowiska naturalnego, należy starannie i rozważnie planować przekształcanie terenów przybrzeżnych (głównie wyznaczonych obszarów łęgowych i żerowiska ptaków, wzdłuż zbiorników i cieków wodnych) na cele wypoczynkowe, tak by wszystkie walory przyrodnicze zostały zachowane. Wówczas obszary te mogłyby pełnić funkcję modelową dla innych terenów o zbliżonych walorach krajobrazowych.

Ewentualne, możliwe do wystąpienia oddziaływanie inwestycji na zwierzęta będzie miało miejsce przede wszystkim na etapie budowy i będzie głównie efektem występowania uciążliwości związanych z działaniem sprzętu budowlanego. Mając na uwadze, że w granicach terenu objętego projektem studium, znajdują się tereny zalesione cechują się one bogactwem fauny o czym świadczą mogą liczne formy ochrony przyrody. Należy liczyć się z możliwością przenikania zwierzyny leśnej na tereny sąsiednie.

Ewentualne uciążliwości dla zwierzyny wystąpią głównie w okresie realizacji zabudowy oraz infrastruktury technicznej i będą miały charakter przejściowy.

Należy pamiętać, iż prace budowlane, dociepleniowe winny się odbywać poza okresem lęgowym zwierząt minimalizując w ten sposób utratę siedlisk. Przy projektowaniu funkcji rozwojowych uwzględniono przebieg korytarzy ekologicznych pozostawiając brzegi cieków i jezior wolne od rozwoju zabudowy. Takie planowanie przestrzeni w dostatecznym stopniu zapewni migrację zwierząt. Zagrożającym dla cennych siedliskom fauny jest przesuszenie i obniżenie poziomu wód gruntowych, w wyniku przeprowadzonych w melioracji bądź złego ich stanu oraz innych czynników. Powoduje to zmniejszanie się powierzchni cennych siedlisk fauny, zwłaszcza ptaków, jakimi są wilgotne łąki torfowiska oraz ich degradację, a także przyspiesza proces sukcesji – zarastania dawnych mokradeł lasem, mineralizację gleb, co dodatkowo ogranicza powierzchnię tych siedlisk. W celu poprawy gospodarki wodnej projekt zakłada odbudowę oraz prawidłową eksploatację systemów melioracji.

Ewentualne, pośrednie oddziaływanie projektowanych funkcji na rośliny, może zaistnieć poprzez pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego, składu chemicznego gleb w rejonie opracowania (w skali mikro), zwłaszcza w rejonie miasta i układu drogowego.

7.7. Wpływ na klimat akustyczny

W wyniku realizacji zapisów studium głównym źródłem hałasu w środowisku pozostanie transport drogowy odbywający się głównymi szlakami komunikacyjnymi. Hałas i wibracje w otoczeniu dróg zależą od natężenia ruchu, struktury i prędkości pojazdów oraz ich stanu.

Zgodnie z Dyrektywą 2002/49/EC Parlamentu Europejskiego i Rady Europy stosowana w Polsce definicja hałasu mówi, że są to wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, jakim jest powietrze, działające za pośrednictwem powietrza na organ słuchu i inne elementy organizmu człowieka.

Realizacja inwestycji na podstawie ustaleń studium nie może powodować przekroczeń dopuszczalnych norm natężenia dźwięku na granicy terenów o określonym przeznaczeniu zgodnych z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109).

W Studium nie wskazano lokalizacji obiektów, które mogłyby zwiększyć immisje hałasu do środowiska poza terenami produkcyjnymi zlokalizowanymi z dala od siedzib ludzkich. Niewątpliwie jego głównym źródłem jest hałas z układu komunikacyjnego.

7.8. Wpływ na środowisko kierunków rozwoju zagospodarowania miasta i gminy Prabuty

Biorąc pod uwagę planowane kierunki, związane ze zmianą studium największym negatywnym wpływem na stan środowiska wpłynie możliwość eksploatacji kruszywa naturalnego oraz lokalizacja cementarza. Wydobycie kruszywa niesie za sobą ingerencje w szatę roślinną. Złoża kopalin ujawniono na rysunku studium. Eksploatacja kopalin możliwa jest na terenach zlokalizowanych poza obszarami chronionego krajobrazu chyba, że posiadają one koncesję uzyskaną przed publikacją rozporządzenia w sprawie OCHK. Eksploatacja kopalin bezpośrednio wpłynie na zniszczenie ekosystemów rolnych i powstanie ekosystemów wodnych, powstaniu hałasu wywołanego pracami maszyn pracujących przy eksploatacji. Do zmian o charakterze trwałych przekształceń należeć będą m.in. zmiana sposobu użytkowania terenu, przekształcenie powierzchni ziemi, zmiana fizjonomii krajobrazu, usunięcie pokrywy glebowej i roślinnej, wydobycie określonej w dokumentacji objętości kruszywa naturalnego, okresowa zmiana

warunków gruntowo-wodnych. Do kategorii oddziaływań związanych z eksploatacją złoża należą: emisja spalin i hałasu od pracujących maszyn i środków transportu, emisja zanieczyszczeń w postaci pyłów mineralnych i bioaerosolu.

W efekcie eksploatacji złoża wystąpią też skutki pośrednie, z reguły długookresowe, do których należy zaliczyć: zmiany w strukturze i natężeniu ruchu na okolicznych drogach lokalnych, zmiany sieci infrastruktury technicznej, stopniowe zmiany warunków mikroklimatycznych okolicy.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BY REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do fauny i flory, krajobrazu.

Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie. Ogół tych działań będzie korzystnie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców, poprzez zwiększenie ogólnej atrakcyjności. Ważnym elementem, zapewniającym łączność i spójność ekologiczną gminy Prabuty stanowią korytarze ekologiczne. Rola korytarzy posiada kluczowe znaczenie w ochronie przyrody oraz krajobrazu. Korytarze ekologiczne nie są prawną formą ochrony przyrody, jednakże przeciwdziałają izolacji najcenniejszych przyrodniczo obszarów, co w konsekwencji przyczynia się do utrzymania oraz wzrostu różnorodności na poziomie ekosystemu, gatunkowym oraz genowym (stała migracja gatunków flory i fauny).

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do form ochrony przyrody

Niewielki fragment obszaru nr 2 (obszar planowanego cmentarza komunalnego) objętego zmianą studium znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy, który łączy się z Obszarem Chronionego Krajobrazu Jeziora Dzierzgoń OCHK Rzeki Liwy obejmuje teren przyrzecza o powierzchni 9841 ha, w tym użytki rolne - 36%, lasy i zakrzewienia 52,6% oraz wody powierzchniowe 3,3%. Są to głównie tereny leśne o siedliskach lasu świeżego, wilgotnego, a czasem boru mieszanego. Dorzecze Liwy od źródła do wsi Kamieniec jest częścią Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, a poniżej – rzeka wpada do Bagna Bronowskiego. W okolicy Prabut Liwa wpada do jeziora Dzierzgoń, a potem do jeziora Liwieniec - rezerwatu ornitologicznego chroniącego ostoję lęgową ptactwa wodno-błotnego. Następnie rzeka płynie przez tereny leśne w głęboko wciętej dolinie, z licznymi zakolami.

Na powyższym obszarze w ustaleniach mpzp należy respektować nakazy i zakazy zawarte w uchwale Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

Na obszarach chronionego krajobrazu, wymienionych w załączniku do niniejszej uchwały, podejmuje się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych ekosystemów lądowych, oraz ekosystemów wodnych:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W odniesieniu do zakazów, o których mowa, obowiązują odstępstwa wskazane w art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i zachowania we właściwym stanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt wraz z ich siedliskami, a w konsekwencji także zachowanie różnorodności genetycznej i biologicznej. Ochroną gatunkową obejmowane są w szczególności gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem, cenne dla nauki, a także odgrywające istotną rolę w ekosystemach. Głównym celem tych działań jest zachowanie tych gatunków na naturalnie zajmowanych stanowiskach. W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Względem gatunków objętych ochroną zastosowanie znajdują uwarunkowania określone w przepisach ustawy o ochronie przyrody. Na tej podstawie sporządzane są stosowne rozporządzenia, określające m.in. listę gatunków objętych ochroną oraz szczegółowe zakazy względem nich wprowadzone.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do ochrony zasobów glebowych (obszar nr 3 zmiany studium)

Ochrona zasobów glebowych powinna polegać przede wszystkim na:

- 1) ochronie terenów o najwyższej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
- 2) przeciwdziałaniu erozji gleb, poprzez właściwą gospodarkę rolną i wprowadzanie zieleni śródpolnej na terenach potencjalnie erodowanych;
- 3) przeciwdziałaniu nadmiernej intensyfikacji produkcji rolnej oraz nadmiernym stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów, a także przed niewłaściwą agrotechniką;
- 4) likwidacji wadliwych melioracji;
- 5) pozostawieniu pokrycia roślinnością (w tym leśną), brzegów cieków i zbiorników wód;
- 6) zachowanie istniejącej roślinności zapewni statyczność gruntów oraz przyczyni się do ochrony przed uruchomieniem procesów erozyjnych (w tym erozji wodnej i wietrznej).

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do ochrony gruntów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych (część obszaru nr 1 zmiany studium)

Ochrona zasobów leśnych powinna polegać przede wszystkim na przeciwdziałaniu przeznaczania gruntów leśnych na cele nieleśne. Przed wycinką chronić należy zwłaszcza lasy ponadlokalnego systemu przyrodniczego gminy i regionu. W stosunku do lasów ochronnych obowiązują przepisy ustawy o lasach.

Lasy są prawnie chronione przed likwidacją. Wycinka lasu lub jego części wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne uzyskiwanej na etapie procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w myśl przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

W gminie Prabuty lasy pełnią również funkcje glebochronne i wodochronne, których celem jest m.in. ochrona gleby przed zmywaniem lub wyjałowieniem oraz powstrzymywanie osuwania się ziemi. Ponadto wskazane jest racjonalne kształtowanie terenów zieleni wysokiej poprzez zalesianie niektórych gruntów, mało przydatnych dla rolnictwa lub osadnictwa (grunty najniższych klas bonitacyjnych i nieużytki), w nawiązaniu do istniejących systemów zieleni, dostosowując nasadzenia do typu siedlisk naturalnych.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do ochrony zasobów wodnych

Kształtowanie i zagospodarowanie terenu powinno uwzględniać ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed degradacją i zanieczyszczeniem. W szczególności w zakresie zachowania i ochrony zasobów wodnych oraz osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. W związku z wyznaczonym terenem sanitarnej ochrony bezpośredniej ujęcia wody należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) zabrania się użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody;
- 2) należy zapewnić odprowadzenie wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- 3) teren należy zagospodarować zielenią;
- 4) ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do ochrony powietrza atmosferycznego

Ograniczanie negatywnych skutków zanieczyszczeń przemysłowych możliwe jest m.in. poprzez wdrażanie rozwiązań technicznych zabezpieczających przed nadmierną emisją, czy kontrolę istniejących

systemów w zakresie spełniania norm i standardów ochrony powietrza atmosferycznego. Ograniczaniu negatywnych skutków emisji pochodzącej z ruchu pojazdów sprzyjają proekologiczne standardy w zakresie emisji spalin oraz modernizacje nawierzchni dróg. W przypadku odorantów można zastosować np. stopniowe poszerzanie pasów zieleni izolacyjnych wokół obiektów uciążliwych zapachowo. Ponadto, ograniczaniu zanieczyszczeń powietrza służą rozwiązania systemowe, w tym określone w programach ochrony powietrza (POP).

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do terenów rolnych i leśnych (fragmenty obszaru nr 1 i 3 zmiany studium):

Ustala się następujące zasady funkcjonowania i rozwoju, które powinny polegać na:

- ochronie gleb o najwyższej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
- przeciwdziałaniu erozji gleb, poprzez właściwą gospodarkę rolną i wprowadzanie zieleni śródpolnej na terenach potencjalnie erodowanych;
- przeciwdziałaniu nadmiernej intensyfikacji produkcji rolnej oraz nadmiernym stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów, a także przed niewłaściwą agrotechniką;
- podejmowaniu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczeń wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczaniu;
- likwidacji wadliwych melioracji;
- zakazie odprowadzania do rowów melioracyjnych ścieków i innych zanieczyszczeń oraz ujmowania z nich wody;
- zachowaniu równowagi biologicznej i przyrodniczej przy wykonywaniu robót melioracyjnych i realizacji niezbędnych urządzeń melioracji wodnej;
- przeciwdziałaniu erozji wodnej i wietrznej poprzez zachowanie lasów i istniejących zadrzewień oraz ich uzupełnianie;
- wprowadzaniu kierunków produkcji optymalnych w istniejących warunkach lokalnych i najbardziej efektywnych;
- aktywizacji rolników na rzecz tworzenia grup marketingowych, producenckich i rozwoju nowoczesnej spółdzielczości;
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- wyłączeniu z produkcji rolnej gruntów najniższych klas bonitacyjnych celem przeznaczenia ich do zalesienia.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu terenów komunikacji i infrastruktury:

- prowadzenie działań w celu ograniczenia śmiertelności zwierząt (ogrodzenia ochronne, przepusty dla zwierząt),
- w wybranych odcinkach dróg o podwyższonym ryzyku kolizji z płazami, gadami i małymi ssakami oraz w bezpośrednim sąsiedztwie przejść dla zwierząt powinny zostać zaprojektowane dodatkowe zabezpieczenia, spełniające funkcje ogrodzeń ochronna prowadzących dla małych zwierząt,
- ograniczanie prędkości jazdy w wybranych odcinkach dróg o podwyższonym ryzyku kolizji,
- wprowadzanie osłonowych i izolacyjnych nasadzeń roślinności wokół dróg;

- elektrownie wiatrowe należy lokalizować poza obszarem Natura 2000, głównymi trasami przelotu ptaków oraz miejscami, gdzie zlokalizowane są żerowiska ptaków i nietoperzy;
- zaleca się lokalizowanie elektrowni wiatrowych w ramach wyznaczonych terenów zainwestowania, przy maksymalnym zachowaniu uwarunkowań w zakresie cennych wartości krajobrazowych i przyrodniczych.
- ograniczenie zanieczyszczenia powietrza dla każdej inwestycji drogowej można uzyskać poprzez:
 - stosowanie do podbudowy gotowych mieszanek wytwarzanych w wytwórniach, aby ograniczyć do minimum operacje mieszania kruszywa ze spoiwem na miejscu budowy;
 - transport mas bitumicznych wywrotkami wyposażonymi w opony ograniczające emisję oparów asfaltu;
 - utrzymywanie placu budowy i drogi w stanie ograniczającym pylenie.
- w przypadku ograniczenia negatywnego oddziaływania inwestycji drogowych na wody podziemne priorytetem powinna być skuteczna ochrona ujęć wód podziemnych, użytkowych zbiorników wód podziemnych, w szczególności **GZWP** oraz ich obszarów ochronnych, ale także i zbiorników lokalnych, o niższej randze, jeśli stanowią one jedyne źródło zaopatrzenia w wodę, bądź ich zanieczyszczenie zagraża zanieczyszczeniem niżej leżących użytkowych zbiorników wód podziemnych (np. poprzez przesiąkanie między warstwami przy ich pełnym nasyceniu).

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację negatywnego wpływu na środowisko na etapie sporządzania projektów budowlano – wykonawczych oraz w trakcie eksploatacji obiektów:

- decyzje o budowie i lokalizacji obiektów należy podejmować zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, tak aby straty dla środowiska były możliwie jak najmniejsze;
- wykonanie każdego projektu technicznego inwestycji powinno być poprzedzone analizą przyrodniczą, kulturową i gospodarczą danego terenu;
- na etapie wykonywania dokumentacji projektowej oraz sporządzania ewentualnych raportów oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, należy określić:
 - stan środowiska w miejscu lokalizacji oraz jej bezpośrednim sąsiedztwie (wartość przyrodniczą, kulturową oraz krajobrazową),
 - oddziaływanie na środowisko, zarówno na etapie wykonawstwa jak i funkcjonowania inwestycji;
 - korzyści (potencjalne funkcje użytkowe ochronne, gospodarcze) oraz koszty inwestycyjne i pozainwestycyjne
 - w przypadku, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy rozpatrywać rozwiązania mające na celu złagodzenie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz ewentualne działania kompensacyjne.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do terenów wydobywania kopalin:

Wydobywanie kopalin oraz działania związane z ich eksploatacją wiąże się z występowaniem negatywnych oddziaływań na środowisko, do których należy m. in. przekształcenie powierzchni ziemi i krajobrazu oraz rzeźby terenu, a także ewentualne zanieczyszczenie gleb, powietrza i wód.

W celu minimalizacji negatywnych skutków należy w mpzp stosować ustalenia odnośnie filarów ochronnych dla terenów wydobywania kopalin. Po zakończeniu prac na terenach eksploatacji surowców naturalnych należy wymagać przeprowadzenia rekultywacji terenu.

Zgodnie z zasadami kształtowania zasobów wodnych i racjonalnego nimi gospodarowania, zabezpieczenie obszarów przed zagrożeniem powodziowym powinno być realizowane, tam gdzie jest to konieczne, za pomocą działań technicznych przyjaznych środowisku (nieinwazyjnych), np. poprzez realizację suchych zbiorników, polderów przepływowych oraz bocznych zbiorników retencyjnych w obszarze dorzeczy.

Dotychczas dla złóż nie wyznaczono w złożu kopaliny filaru ochronnego. Na terenie eksploatacji kopalin należy zapewnić odpowiednie warunki bezpieczeństwa powszechnego, spełnienia wymogów dotyczących ochrony elementów środowiska, w tym obiektów budowlanych oraz racjonalnej gospodarki złożem.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do terenów wód:

- zwiększenie zdolności samooczyszczających rzek i strumieni poprzez renaturyzację ich wybranych fragmentów,
- ograniczenie ilości ścieków dostających się do wód poprzez ustabilizowanie gospodarki wodno – ściekowej,
- wprowadzanie odbudowy stref ekotonowych wód przez nasadzenia pasów drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie granicy wody.

9. ANALIZA EWENTUALNYCH KONFLIKTÓW SPOŁECZNYCH

Na etapie sporządzania dokumentów planistycznych na szczeblu gminnym, tj. studium należy brać pod uwagę opinie i wnioski mieszkańców terenu objętego w/w projektem. Praca ze społeczeństwem jest jednym z najważniejszych elementów zarówno istotnych dla planowania przestrzennego, jak i szeroko rozumianej ochrony środowiska. Zapewnienie dostatecznych rozwiązań zawartych w ustaleniach studium pozwala na akceptację dokumentu przez społeczeństwo i zapobiega ewentualnym konfliktom. Konflikty społeczne wiążąc się mogą przede wszystkim z projektowanymi przedsięwzięciami, które mogą potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jak i tymi ustaleniami studium, które nie godzą się z opiniami mieszkańców.

W trakcie przebiegu procedury konsultacyjnej bierze się pod uwagę w/w uwagi i w projekcie studium dobiera się, jeżeli to możliwe, najbardziej optymalne rozwiązania, które zadowolą zarówno społeczeństwo, jak i inwestorów oraz władze samorządowe, które przy pomocy projektanta odpowiadają za tworzenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.

**10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE
ZMIANY STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU, OPIS METODY
DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU**

W trakcie prac nad projektem studium, przy wyznaczaniu terenów o poszczególnym przeznaczeniu zespół autorski wraz z przedstawicielami samorządu gminnego analizował wnioski złożone do studium, wyniki innych opracowań planistycznych prowadzonych aktualnie dla gminy – w rezultacie – rozmieszczenie i zasięg terenów o określonym przeznaczeniu, a także kierunków rozwoju. komunikacji i infrastruktury technicznej. Przyjęto wariant optymalny odrzucając część złożonych wniosków, planując częściowo zagospodarowanie zwarte, będące w głównej mierze uzupełnieniem zabudowy istniejącej, ograniczając w ten

sposób znaczącą ingerencję w środowisko. Jak i pozostawienie części terenów gminy na cele rolnicze lub pod ewentualne zalesienie. Dotyczy to zarówno terenów o znacznych walorach krajobrazowych, ochronnych, jak i ze względu na warunki geologiczno – inżynierskich nie predysponowanych pod zabudowę.

Na etapie realizacji inwestycji należy wybierać warianty, które będą w najmniejszym stopniu negatywnie oddziaływać na środowisko.

Negatywne oddziaływanie na przyrodę i krajobraz w wyniku zapisów studium powinno zostać wyeliminowane lub ograniczone, tak aby ich wartość dla ochrony przyrody i wypoczynku pozostała zachowana.

W oparciu o dostępne informacje z przeprowadzonych badań faunistycznych i florystycznych oraz opinie odpowiednich kompetentnych podmiotów opracowano warianty alternatywne mające na celu pogodzenia wszystkich aspektów społecznych i środowiskowych i minimalizacji potencjalnie negatywnych skutków.

11. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty została opracowana w trakcie prac nad projektem studium.

Zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko informacje, o których mowa w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości opracowania.

Identyfikacja terenów chronionych zlokalizowanych na obszarze gminy oraz rodzajów oddziaływań, przeprowadzona została w oparciu o informacje ekologiczne dostępne w literaturze oraz uzyskane z instytucji, zajmujących się ochroną środowiska. Przewidywanie wpływów planowanego nowego zainwestowania jest skomplikowane, z uwagi na fakt, iż składniki tworzące strukturę oraz funkcje ekologiczne obszaru są dynamiczne i często niemierzalne. W prognozie zastosowano metodę opisową i analityczną przedstawioną w formie tabelarycznej. Podstawą analizy była ocena stanu istniejącego, wykonana na podstawie wizji terenowych i informacji literaturowych dotyczących analizowanego terenu.

12. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady Miasta i Gminy Prabuty na przeprowadzenie analizy w zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza obejmować będzie m.in. stan zaawansowania prac nad sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz analizę wniosków o zmianę planu miejscowego lub zmianę Studium.

Monitoring powinien być przeprowadzany co dwa lata, w powiązaniu z innymi dokumentami strategicznymi gminy, np. sprawozdaniami z realizacji gminnego programu ochrony środowiska.

Ponadto monitorowane mogą być podstawowe sfery tj. przestrzenne, funkcjonalne, społeczne czy ochrona środowiska.

Monitoring realizacji zapisów zmiany studium powinien być przeprowadzony na podstawie takich wskaźników jak:

- wskaźniki społeczne – liczba mieszkańców gminy (monitorując te dane można określić tendencje rozwojowe gminy), stan zdrowia obywateli czy powierzchnia zieleni ogólnodostępnej i lasów na 1 mieszkańca [ha/osobę].
- wskaźniki ekologiczne – jakość wód, ładunek zanieczyszczeń odprowadzanych do wód,
- emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza,
- powierzchnie i obiekty objęte ochroną przyrodniczą,
- lesistość gminy, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych, stan zdrowotności lasów,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów oraz rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania.

13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Na nowych terenach zainwestowania nie planuje się rozwoju przemysłu oraz usług mogących transgranicznie oddziaływać na środowisko.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem analiz prowadzonych w ramach niniejszej Prognozy są ustalenia „Zmiany studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty”. Ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń „zmiany studium...” na środowisko przyrodnicze i ludzi, w tym zlokalizowane na tych terenach obszary chronione, m.in. należące do programu Natura 2000. W projekcie studium wyodrębniono poszczególne grupy funkcjonalne terenów oznaczone odpowiednimi symbolami, którym przypisano ustalenia wiodące oraz ustalenia dodatkowe.

Podział obszaru gminy na strefy funkcjonalne stanowi ramy dla określania zasad zagospodarowania oraz sposobów realizacji polityki przestrzennej, a także rozwoju przestrzennego miasta i gminy Prabuty.

Uzupełnieniem i doprecyzowaniem ww. struktury przestrzennej jest wskazanie docelowej przeważającej funkcji – przeznaczenia terenów w poszczególnych strefach funkcjonalno-przestrzennych, w tym standardów i wskaźników ich zagospodarowania terenów. Wskazane na rysunku granice poszczególnych funkcji należy traktować jako generalną zasadę wskazującą na priorytetowy zasięg danej funkcji, szczegółowe granice funkcji będą korygowane w trybie opracowywania planów miejscowych.

We wszystkich strefach lokalizowane będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, ponadto inne inwestycje ważne dla społeczności lokalnych a nie zaliczone w przepisach do inwestycji celu publicznego, np.: wynikające z ustawy o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa.

W prognozie oddziaływania na środowisko przedstawiono w skrócie zakres zmian terenowych, które mają nastąpić po uchwaleniu „zmiany Studium” oraz wpływ nowoplanowanego zagospodarowania (mieszkaniowego, usługowego, rolniczego, leśnego, produkcyjnego, gospodarczego i rekreacyjnego) na środowisko.

**15. INFORMACJA O UWZGLĘDNIENIU W PROGNOZIE INFORMACJI ZAWARTYCH
W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SPORZĄDZONYCH
DLA PRZYJĘTYCH DOKUMENTÓW POWIĄZANYCH
Z PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM**

W niniejszej prognozie uwzględniono informacje i analizy zawarte w:

1. „Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty”, grudzień 2022 r.,
2. Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty, Małgorzata Dziechciarz, Sławomir Flanz, Toruń, wrzesień/październik 2018 r.
3. Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty, Małgorzata Dziechciarz, Sławomir Flanz, Toruń, kwiecień/sierpień 2019 r.

16. WYKORZYSTANE MATERIAŁY

16.1. Podstawy prawne opracowania

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022 poz. 2556 z późn. zm.) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 505 z późn. zm.) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 12 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
6. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
7. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840).
8. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
9. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2409).
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072 z późn. zm.),
11. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 672 z późn. zm.)
12. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.).

Rozporządzenia:

- 1) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 września 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031),
- 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109),

- 3) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019, poz. 2448),
- 4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2017, poz. 1416),
- 5) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary NATURA 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510),

Uchwały:

- 1) Uchwała Nr LVIII/375/2022 z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty.
- 2) Uchwała Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty”.
- 3) Uchwała Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2942).
- 4) Uchwała Nr XXVII/170/2020 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 października 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Prabuty.

16.2. Materiały źródłowe

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty” wykorzystane zostały następujące pozycje książkowe i materiały kartograficzne:

1. Choiński A. 2006, Katalog Jezior Polski. Wydawnictwo Naukowe UAM.
2. Chmielewski T.J., Michalik-Śnieżek M., Kułak A., 2014, Klasyfikacja stopnia antropogenicznego przekształcenia krajobrazu i jej zastosowanie w planie ochrony Poleskiego Parku Narodowego. PEK, T. XXXVIII, 107-124.
3. Geografia regionalna Polski Kondracki J. 2009:.. PWN, Warszawa.
4. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012.
5. Konwencja o różnorodności biologicznej. Nowa globalna strategia różnorodności biologicznej na lata 2011-2020, z wizją do roku 2050 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71).
6. Projekt Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Środowiska. Warszawa 2012,
7. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych Polski – A. Kleczkowski 1996r
8. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty przyjęte Uchwałą Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty”.

9. Mapa geologiczna Polski, Arkusz Prabuty (170) – Tablica IX, Szkic geologiczno – inżynierski.
10. Szczegółowa mapa geologiczna Polski, Arkusz Prabuty (170) – skala 1:50 000
11. Mapa geomorfologiczna, Arkusz Prabuty (170) – skala 1:50 000.
12. Mapa hydrogeologiczna, Arkusz Prabuty (170) – skala 1:50 000.
13. Mapa geośrodowiskowa, Arkusz Prabuty (170) – skala 1:50 000.
14. Geografia Regionalna Polski, J. Kondracki – Warszawa 1998 r.
15. Zasoby bazy danych Urzędu Miasta i Gminy Prabuty dotyczące m. in. granic własności.
16. Raporty o stanie środowiska pomorskiego w 2010-2017 r. sporządzone przez Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Gdańsku.
17. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Kwidzyńskiego.
18. Opinia geotechniczna wraz z dokumentacją badań podłoża gruntowego, planowany cmentarz komunalny Prabuty, ul. Chodkiewicza, dz. nr 20, dr inż. Jakub Kołodziejczyk, październik 2021 r.
19. Dodatek nr 3 do dokumentacji geologicznej złoża piasku „GONTY” w kategorii C1., Gdynia, lipiec 2022 r.
20. „Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Prabuty na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”.
21. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Prabuty na lata 2015 – 2030, Prabuty, listopad 2014 r.
22. „Plan gospodarki odpadami województwa pomorskiego 2022”.
23. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
24. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022.
25. Program Ochrony Północnego Korytarza Ekologicznego, WWF Polska, Warszawa, 2015 r.
26. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, przyjęty uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.
27. Mayer J., Heinz-Werner S., Wielki atlas drzew i krzewów, DELTA, Warszawa.
28. Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty, Małgorzata Dziechciarz, Sławomir Flanz, Toruń, wrzesień/październik 2018 r.
29. Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Prabuty, Małgorzata Dziechciarz, Sławomir Flanz, Toruń, kwiecień/sierpień 2019 r.
30. mapa glebowo-rolnicza.
31. www.prabuty.e-mapa.net
32. www.geoportal.gov.pl
33. www.rzgw.gda.pl
34. www.mapa.korytarze.pl
35. www.geoserwis.gdos.gov.pl
36. www.mapy.isok.gov.pl
37. www.zst.edu.pl
38. www.mos.gov.pl
39. www.rdw.org.pl
40. www.wios.gdansk.pl
41. www.edziennik.gdansk.uw.gov.pl

